

॥ अथ श्रीगणेशाय नमः ॥

༄༅། བསྐྱུས་ལྷ་མི་རྟོན་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་ཡི་གས་པ་གད་མཁས་
པ་ཡི་དགའ་ལྷོན། མཛོ་རིག་གི་ལྷན་གཞག་ཉིད་མཁོ་ཀྱན་
པ་ཀྱས། ཉགས་ཀྱི་གས་ཀྱི་ལྷན་གཞག་མོས་
ཀྱན་གསལ་པ་ཡི་ཨེ་ཡོད་། མཛོ་ཉགས་
གཉིས་ཀྱི་ལྷན་མིག་པཅས་
བཞུགས་མོ།

མཛད་པ་སོ། འཇམ་དཔལ་འཁྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོ། ལྷོད་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
བསམ་འཕེལ། དག་པེེས་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ། དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་ལྷོ་ལྷོས།

ཡུང་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

3033

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible]

པོད་སྐད། རྒྱལ་གཤིབ་ཅིག་རྩོམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས།

མཛད་པ་ལ། འཇམ་དབལ་འཁྲིན་ལས་ལོན་ཏེ་བྱས་མོ། (ཧཱུྃ ༡༣-༡༩༩) གྱོད་དཔོན་འཇམ་དབལ་བསམ་འཕེལ། (ཧཱུྃ ༡-༡༩༩)
དཔོན་པོ་ལྷན་བྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱས། དཔོན་པོ་མཛད་པ་ལོན་ཏེ་བྱས། (ཧཱུྃ ༡-?)

श्री.प्र.सं.सं.सं.सं.सं.

དགེ་བསེས་མཁས་གྲུབ་ལོང་བཟང་།

ཕྱི་ཐུག་ལས་བློན་ཆེན་པོ།

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ལམ་མཁུར་བུ་སྒྲིག་པ།

ཆེད་མ་ཆེད་བསྟན་འཛིན་རབ་བཞུག་།

ལྷ་སྒྲིག་པ་རྣམས་རྟོག་པ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

དཔར་སྒྲོན་པདག་དཔར་།

萬壽宮

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༥༡ ལོར་ཡང་མེད་ལ་དུང་གོ།

देव प्रसाद १-५००

ཡུལ་གྱི་འདུ་ཁུངས་ལྟར། ༥༧༩ རེ་ ༩༥༩༩༩ ༦༩ ༧

Gyuto Library© 2022

Siddhanti - Dharamsbala (H.P.)

Series Title: ra mo che Series; Vol. 11

Volume Titles: 1. *hdus grbuñ kun kumb sdus pa legs šad mkhas pañi dgoñ hston* (Excellent Explanation—
A Celebration of the Adepts; Summarisation of All Points of the Collected Topics)
2. *blo rig gi rnam gzhag ñer mkho kun hdus blo gsal mig byed* (Opening the Eyes of the Clear-minded
Ones—A Compilation of All the Necessary Presentations of Awareness and Knowing [Mind])
3. *rtags rigs kyi rnam gzhag chas kun gsal bañi me loñ* (The Mirror Reflecting All Phenomena—
A Presentation of Signs and Reasoning)
4. *blo rig gi sdom tshig blañ dor gsal bañi me loñ* (The Mirror Reflecting What to Adopt and
Discard—A Verified Formula on Awareness and Knowing [Mind])
5. *gtan tshig rig pañi sdom tshig rigs lam gsal bañi me loñ* (The Mirror Reflecting the Path
of Reasoning—A Verified Formula on the Knowledge of Logic)

Authors: hjam dpal bphrin las yon tan rgya mtsho (Jampel Trinley Yontan Gyatso) (1913 - 1984)

skyor dpon hjam dpal bsam hphel (Kyorpon Jampel Samphel {1908 ~ 1982})

dge bśes tshul khrims mam rgyal ("blobzan") (Geshe Tshultrim Namgyal)

dbyangs can dgah bhai glo gros (Yanchen Gawai Lodroe) (1774 - ?)

Subject: Concerning the eight philosophical terminologies and their meanings.

Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang

Executive Editor: Ven. Losang Lodup (Librarian - Gyuto Library)

Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten

ISBN: 978-93-84839-69-7

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057 - Dharamshala

Distt. Kangra (Himachal Pradesh) India

gyutolibrary@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

ཕྱི་དཔེ་སྒྲིག་སྒྲིག་བརྒྱུད།

༡༡། བསེལ་སྒྲིག་གངས་ཀྱི་དཀར་པོའི་སྒྲིག་ཀྱིས་
ཡོངས་སྒྲིག་བསྒྲིག་བའི་ཁ་བའི་སྒྲིག་འདིར། ཞི་བསེལ་མན་བདེའི་
ཅ་ལག་རྒྱལ་བསྒྲིག་རིན་པོ་ཆེ་མོག་མར་དར་བ་ནས་བཟུང་འཕེལ་
འགྱུར་སྒྲིག་ཆོག་གས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི་འདས་དོན་ལ་ཕྱིར་མིག་རེ་
བལྟས་ན། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྒྱལ་སྒྲིག་ལོ་བཅའ་ཆོའི་དབང་སྒྲིག་ས་
དང་། མཁས་མཛེས། དཀར་སྒྲིག་སྒྲིག་རྒྱུ་ཀྱི་མཛེད་པའི་ཆ་ཤས་
རེ་རེ་ཅམ་ལ་བསམས་ནའང་སྒྲིག་ས་སེམས་ཤིག་མི་སྒྲིག་བའི་གནས་
མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་སྒྲིག་ཆོག་གས་ཀྱིས་
རྒྱལ་བསྒྲིག་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆ་བས་ཆེ་བའི་
སྒྲིག་ས་འདིར་སྒྲིག་བྱོན་དམ་པའི་མཛེད་སྒྲིག་ལས་མིག་དཔེ་སྒྲིག་ས་
ཏེ་རང་རེའི་སྒྲིག་རྒྱུ་བབ་པའི་སྒྲིག་མེད་ཀྱི་འགན་འཁུལ་གང་ཡིན་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་འཛིན་གནང་དགོས།

དེ་ཡང་སྒྲིག་ས་བཀའ་འདིན་ཅན་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱུད་
ཁྱི་བཞི་སྒྲིག་བཀའ་སྒྲིག་ས་ཐམས་ཅད་གདུལ་བའི་ཆ་གས་སོགས་

ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་དག་ཚུར་བསྐྱེད་ན་ཆུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲས་བུ་གསང་
སྒྲགས་དོན་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲགས་
ཀྱི་གཞུང་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེད་ཉེ་དོན་ཀྱི་གནད་ལ་ཆད་མའི་
རིགས་ལམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། རི་ལྗང་མོས་པའི་དོན་
ནམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གཤམ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པའི་
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཛིན་སྒྲོང་སྟེལ་གསུམ་གནད་དགོས་པ་
དང་། གཞུང་དེ་དག་ལ་འདུག་པའི་སྟོན་དུ་རིགས་ལམ་གྱི་སྒྲོ་བ་རྒྱ་
སྒྲགས་འབྱེད་པའི་འཕྲུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་བསྐྱེད་བྱའི་ནམ་གཞག་ལ་ངེས་
པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ།

དེས་ན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཞིར་བརྒྱང་
ནས་འདི་མོར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྟོན་གྱི་ཆར་གི་འཛིན་གྱི་ཁག་གི་
བསྐྱེད་པའི་དངོས་དང་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཅས་དཔར་སྐྱེད་ལྟ་བཞིན་
པའི་ཁོངས་ནས་གཞི་རིམ་འཛིན་བྱའི་གཞུང་ཆེན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་
འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་<<བསྐྱེད་
བྱའི་དོན་ཀྱན་བསྐྱེད་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།>>
སྒྲོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<སྟོ་རིག་
གི་ནམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀྱན་འདུས་སྟོ་གསལ་མིག་འབྱེད།>> དག་
བཤེས་ཚུལ་ཁྱིམས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<རྟགས་རིགས་ཀྱི་

ནུས་གཞག་ཆོས་ཀྱི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། >> དབྱུངས་ཅན་དག་ལ་
བའི་ཚོ་མོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ <<ཚོ་རིག་གི་སྒྲིམ་ཆེན་ལྟར་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་། >> དང་། <<གཏུན་ཆེན་རིག་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་
རིགས་ལས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། >>བཅས་གསལ་ཆེད་གཞུང་འདི་
དག་དཔྱུས་གཅིག་ཏུ་ <<ར་མོ་ཆེ་པོ་ད་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པ་ >>དཔར་
སྒྲུབ་ཞུས་ཡོད། བསྐྱུས་བྲ་དང་ཚོ་རྟགས་ཀྱི་དཔར་གཞི་འབྲས་ཚོ་
མིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྲུལ་ཆེས་སྤྱད་པར་སྒྲུབ་གནང་བ་དེ་རང་
ལས་མ་དཔེ་གཞན་མ་རྟེན་སྤྲུལ་དཔེ་བསྐྱུར་གྱི་ལས་ནས་དག་ཞུས་
བྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཚོ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེན་དབྱུངས་
ཅན་དག་ལྟོང་གསུང་འབྲུམ་དང་བསྐྱུར་ནས་ཞུ་དག་བྱས་ཡོད།

ད་ལས་བསྐྱུས་བྲ་དང་ཚོ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་བཞིན་འདི་
ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་གཞི་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཞུ་དག་བྱས་
ཏེ་དཔར་སྒྲུབ་ཞུས་པས། དད་སྟོབས་ལྷག་བསམ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༢༡ ལོའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྟོན་བྲ་ཆར་གི་དཔེ་སྒྲོང་དཔེ་གསལ་
བསལ་བ་ཐུན་མོང་ནས་དཔར་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འབྲུང་ཆ་ཆར་
སྤྱར་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བསྐྱུར་རིན་
པོ་ཆེ་མི་ཉམས་ཕྱུན་དུ་གནས་པ་དང་། ལམ་ལོང་ས་ལས་ལས་མཁོན་
རྒྱལ་བའི་དཔར་པོ་མཆོག་གི་གཙོས་བསྐྱུར་འདོན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དཔལ་པ་
ནུས་སྤྱོད་ཆེ་བཏུན་ཅིང་ཐུགས་བཞིན་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཉི་འོད་ཡངས་

བའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བྱམ་སྟེ་འགོ་ནམས་ཞི་བདེའི་དབལ་ལ་ལ་རྟག་
ཏུ་རོལ་བའི་བཙུན་སྟོན་དང་བཅས་རྒྱད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་
མོ་བཟང་ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༧༩ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༣ ལ།

ཕྱི རྟེན་ཆ་བཞག་

དཔེ་སྟུན་སྒྲིང་བརྗོད། iii

དང་པོ། བསྟུས་གྲུའི་དོན་ཀྱན་བསྟུས་བ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་..... ༡

༡ རིགས་ལམ་རྒྱུ་རྩེ་རྣམ་གཞག་..... ༣

 ༡ ཁ་དོག་..... ༣

 ༢ གཞི་བྱ་བ། ༤

 ༣ ལྷོག་བ་དོས་འཛིན། ༩

 ༤ ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་ ༡༠

 ༥ ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། ༡༠

 ༦ རྒྱུ་ལྷེ་བྱ་བ། ༡༡

 ༧ རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུར་བ། ༡༢

 ༨ རྣམ་ལྷོག་བཤད་བ། ༡༣

ཁ རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག་..... ༡༤

༡ འགལ་འབྲེལ།	༡༧
༢ ཡོད་རྟགས་མེད་རྟགས།	༡༩
༣ ཞར་བྱང་བར་འབྱ།	༡༩
༤ མཚན་མཚོན་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་	༡༧
༥ རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བ།	༡༧
༦ རྟེན་འགྲོ་རྒྱ་ག་ཁྲག་	༢༠
༧ དགག་གཤགས་རྒྱབ་གཤགས།	༢༡
ག རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་	༢༡
༡ རྟག་སྒྲ།	༢༡
༢ ཞར་བྱང་བཟུམ་ཚན་ཀུན་ལ་མཐོ་བ་ཁས་སྒྲངས་སོང་ཚུལ།	༢༢
༣ དགག་གཞི་རྟེན་འབྲས།	༢༣
༤ ཐལ་འབྱུར།	༢༤
༥ གཞན་སེལ།	༢༧
༦ སེལ་འབྱུག་རྒྱབ་འབྱུག་	༢༩
༧ ཡུལ་ཡུལ་ཅན།	༣༤
༨ མཚོན་རྒྱུར།	༣༡
༩ རྟགས་རྒྱུར།	༣༡

གཉིས་པ། གློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀྱན་པ་དུས་གློ་གསལ་	
མིག་པུའུ།	༣༣
༡ མཚན་ཉིད།	༣༥
༢ དེ་བུ།	༣༥
༡ གློ་རིག་བདུན་དུ་དེ་བུ།	༣༥
༡ མཛོན་སྒྲུལ།	༣༥
༢ རྗེས་དཔག་.....	༣༦
༣ བཅད་ཤེས།	༣༩
༤ ཡིད་དཔྱོད།	༤༠
༥ རྩེ་ཚོམ།	༤༡
༦ ལྷང་ལ་མ་ངེས།	༤༡
༧ ལོག་ཤེས།	༤༢
༢ གློ་རིག་གསུམ་དུ་དེ་བུ།	༤༢
༣ གློ་རིག་གཉིས་སུ་དེ་བུ།	༤༣

གསུམ་བ། རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚེས་ཀུན་གསལ་བའི་

མེ་མོང་། ༥༣

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ། ༥༤

 ༡ མཚན་ཉིད་བཤད་བ། ༥༤

 ༢ དབྱེ་བ་བཤད་བ། ༥༤

 ༣ རྟགས་ཡང་དག་བཤད་བ། ༥༤

 ༤ རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོམ་གཞི་བཤད་བ། ༥༤

 ༥ རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ༥༥

 ༦ རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་བ། ༥༥

 ༧ རྟོག་པོ་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ༥༥

 ༡ དབྱུང་རྟགས་ཡང་དག་..... ༥༥

 ༢ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་..... ༥༥

 ༣ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་..... ༥༥

 ༨ བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ༥༦

 ༡ དགག་རྟགས་ཡང་དག་..... ༥༦

 ༢ སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་..... ༥༦

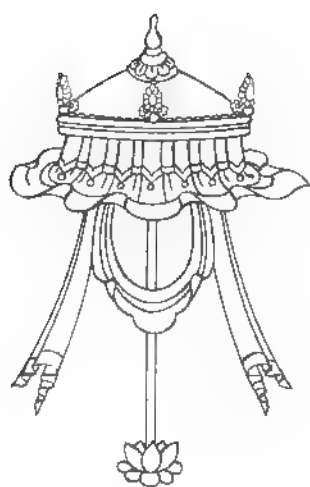
 ༩ སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ༥༦

༤༽ བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	༢༣
༥༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	༢༥
༦༽ མོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ།	༢༦
༧༽ ཉགས་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་བ།	༢༧
༡ འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་བ།	༢༧
༢ མ་ངེས་བའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་བ།	༢༩
༣ མ་བྱུང་བའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་བ།	༣༣
ག ཉགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་བ།	༤༥
བཞི་བ། སྒོ་རིག་གི་སྒྲིམ་ཆེག་སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།	༤༡
ལྔ་བ། གཏན་ཆེགས་རིག་བའི་སྒྲིམ་ཆེག་རིགས་ལམ་གསལ་བའི་ མེ་ལོང་།	༡༠༥
དབར་བྱང་སྒོན་ཆེག་	༡༢༥

༥ རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ལྷ་པ་ཚོས་མེད་ཞབས།།

༡༡॥ བསྐྱུས་གྲུ་འི་དོན་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་ཡིགས་
བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

མདོག་ཏུ་རུང་བ་ཞེས་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཏུ་སྦྱར་དགོས་སོ།། ཅ
བའི་ཁ་དོག་དེ་དག་གཉིས་གསུམ་འདྲེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་
ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ།། དབྱིབས་སུ་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དབྱེན་བརྒྱད། རིང་ཐུང་མཐོ་དམའ་བྱ་བཞི་ལྷུ་མ།། ལྷ་
ལེ་ལྷ་ལེ་མེན་པ་ལོ།། དེ་དག་རེ་རེའི་དབྱིབས་སུ་རུང་བ་ཞེས་སོགས་
སྦྱར་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞི་བྱ་བ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མདོན་སྟུམ་
ལེའུ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས།། ཞེས་སོགས་
འབྱུང་བ་ལས་འཛོམས། དོན་ཡོད་དེ། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མདོན་
རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་བྱ་མདོན་གྱུར་དང་། སྤྱི་མཆན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་བྱ་སྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། སྟོག་གྱུར་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་མདོན་སྟུམ་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མདོན་གྱུར་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་
པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མདོན་
སྟུམ་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་
རིག་། རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་སྟོ་རིག་ནས་

འཇགས་ལམ་འབྱུང་རྒྱུ་།

ཆད་མས་བྱུང་བ་གཞི་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད། ཆད་མས་དཔེགས་
 ལ། ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད། མེ་ལྷལ་དུ་བྱུང་བྱུང་། ཤེས་བྱའི་མཆན་
 ཉིད། ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞུགས་བྱའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་
 རོ་མོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་མི་རྟག་
 སོགས་དུ་མ་ཡོད། སྐད་ཅིག་ལ། མི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད། རོན་བྱེད་
 རྒྱས་པ། དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་པ། བྱས་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེ་
 འགག་གནས་གསུམ་རུང་བ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རོན་དམ་
 པར་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། རྟག་པས་
 བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ། རང་མཆན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དེ་ནས་སྐད་གཅིག་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་
 ཀྱི་གཞི་མཐུན། རྟག་པའི་མཆན་ཉིད། རོན་བྱེད་རྒྱས་སྐྱོང་དངོས་
 མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེ་འགག་
 གནས་གསུམ་མི་རུང་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རོན་དམ་
 པར་རོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས། གུན་རྩོམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད།
 རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས། སྐྱེ་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད།
 དངོས་པོ་སོགས་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས། ཤེས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
 དང་གསུམ། གཞུགས་སུ་རུང་བ། གཞུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྐྱེ་སྐྱེ་མཆེད། དེའི་སྐྱེ་མཆེད། རོའི་སྐྱེ་

མཆེད། དེ་ག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་
 དྲུག་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བ། སྒྲ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུལ་
 བ། ལྷེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་བ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་རེག་བ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་
 སྒྲུང་བའི་གཟུགས་སུ་རུང་བ། ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཉིད་
 སྒྱུར་རོ།། དཔྱེ་ན་མཛོད་ལས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ།།
 སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།། རྣ་ནི་རྣམ་དྲུག་ཟི་རྣམ་བཞི།། དེ་ག་བྱ་
 བརྒྱ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ།། གསལ་
 ཞིང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་
 དྲུག་། གཟུགས་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་དམིགས་པ།
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་གྱུར་
 པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་
 མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས། ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དཔྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགོ་
 མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། ཡིན་པ་སྟིང་པའི་ཤེས་བྱ། ཡིན་པ་མི་
 སྟིང་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས། མཆོན་བྱ་དང་
 མཆོན་ཉིད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་
 ཞིག་། བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགོ་བའི་མཆོན་
 ཉིད། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །སྐྱུག་བསྐྱུག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་
 གནས་པ། མི་དགོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཆོས། ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། དོན་དམ། རོ་བོ་

ཉིད། མཚུངས་ལྟར། ཀུན་སྒྲོང་། རྩིས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་
 བསྟན་ལྟ་ལྟ་ཡོད་དོ། ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་སྒྲོ་ལུལ་དུ་བྱ་
 རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་
 ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲོ་ལུལ་དུ་བྱ་རུང་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད།
 སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། སོ་སོ་བའི་ཆོས།
 མ་དང་གྱི་མཚན་ཉིད། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ། མཚོན་བྱའི་
 མཚན་ཉིད། རང་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཚོན་བྱ་མི་བྱེད་
 པ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཏགས་
 ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་གཞིའི་
 སྟེང་དུ་སྒྲོ་ལུལ་དུ་བྱུབ་པ་ལ་ཐ་སྟངས་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། རྩིས་ཡོད་
 ཆོས་གསུམ་ཆང་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་བྱེད་པ། མཚོན་བྱའི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། རྩིས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སྒྲོ་ལུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་ཐ་སྟངས་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། བཏགས་
 ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྩིས་
 ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད། ལྟ་ལྟར་ཞབས་ཞུས་ཐུ་སྒྲོང་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པ། རུས་པའི་
 མཚན་ཉིད། གཏུང་སྟེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རུས་པ། ཀ་བའི་མཚན་ཉིད།

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ། ཤིང་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཕུང་སོ་ལྷ་
སོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའི་སྐྱེས་ལུ། གང་ཟག་གི་མཚན་
ཉིད། ཚ་ཁིང་སྟེག་པ། མའི་མཚན་ཉིད། སྤ་ཁིང་འཇས་པ། སའི་མཚན་
ཉིད། བརྒན་ཁིང་ག་ཤེར་པ། རྩའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ཁིང་གཡོ་པ། རྩང་
གི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་རེག་བཀག་པའི་ཆ། ཉམ་མཁའི་མཚན་ཉིད།
ཚད་མས་ལྷབ་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ལྷབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞི་
ལྷབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོ་རྩལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འགོ་རྩལ་ཕྱོས། གཞི་
ལྷབ་ཚད་མས་རེས་པ་ལ་ཚད་མས་ལྷབ་པ་ཚད་མས་རེས་པ་སྟོན་དུ་
འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་ཁྲབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིན་
ཁྲབ་གཉིས། མིན་ཁྲབ་གཉིས། ཡོད་ཁྲབ་གཉིས། མེད་ཁྲབ་གཉིས་
ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མཚོན་བྱའི་གོ་བ་གཉིད་རྣམས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། ཁྱོད་དང་ཐ་
དད་ཁྱོད་དང་། ཁྱོད་དང་པན་རྩན་ཐ་དད་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་
དེ། རྟག་པ་ཁོ་ན། མེད་པ། ཤེས་ལྷ། རི་བོང་རྩ་ནམས་རིམ་བཞིན་
གཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པ་དང་། ཁྱོད་མིན་པ་ཁྱོད་
ཡིན་པ་ལ་ལྷ་བཞི་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལྟོག་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཆུ་གཞག་ཡོད་དེ། ཆུ་འབྲེལ་
ལས། གང་གིས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས། རང་རང་ངོ་མོ་ལ་
གནས་ཀྱིར། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། ལྟོག་པ་

ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་སོགས་ལས་འབྲེལ། རྟོན་ཡོད་དེ། རང་
 མཆོན་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་རྟོན་རྟོགས་ཚུལ་དང་། རྟོག་པ་སྒྲུང་བའི་
 དབང་གིས་རང་རྟོག་དང་། གཞི་རྟོག་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོན་
 ལ་རང་མཆོན་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གངས་དང་མཉམ་
 བའི་རང་རྟོག་གཞི་རྟོག་རྣམས་རྟོག་བཏགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་བཤད་པ།
 དཔེར་མཆོན་ན། དངོས་པོའི་རྟོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་
 དེ། དངོས་པོ་དང་གཅིག །དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་
 པོ། རྟོན་བྱེད་རྣམས་པའི་མཆོན་བྱ། རྟོན་བྱེད་རྣམས་པའི་བཏགས་ཡོད་
 ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དང་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་རྟོག་
 པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་གཅིག །སྐད་
 ཅིག་མ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ། མི་རྟག་པའི་མཆོན་
 ཉིད། མི་རྟག་པའི་རྣམས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དང་བཞི་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་དང་
 ར་དད། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ། དེའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 ན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་
 གཅིག་ལྟག་པ་ཡིན་པ་གསུམ། མཆོན་བྱ་ཡིན་པ་གཅིག །མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་པ་གཅིག །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འབྲེ། རྟག་པའི་རྟོག་པ་དང་ཡིན་
 ཁྱབ་མཉམ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་དོ། དེས་མཆོན་མཆོན་ཀུན་ལ་

རིགས་འགྲེལ་སྤྱི་ཆེར་ཚུད་དགོས་པ་ཡོད་དོ། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་
གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རང་རང་གི་ལྷོག་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་
པས། དེའི་ལྷོག་པ་ལ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་མིན་ནོ།

བཞི་པ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དངོས་སོ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་དོན་གཅིག་། དངོས་མེད་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་སོ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་སོ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་སོ་དང་དོན་གཅིག་། དངོས་མེད་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་དོན་གཅིག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་
ཆ་རང་ཡིན་དང་ཡ་གང་ཡིན་རང་མིན་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།

ལྔ་པ་ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། ཡིན་པར་
གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་
མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལྔ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་
གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྤྱི་ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་དེས་ཁྱོད་གཞལ་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡིན་པར་
 གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུས་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན།
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
 སྟེ། མཚོན་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཉླ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོད་པ་ཡིན། མེད་པ་མ་ཡིན།
 འོ་ན་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་དངོས་པོ་
 མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག །མ་ཡིན་པ་དང་
 དངོས་པོ་དོན་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་དགག་སྒྲུབ། རྗེས་སྟོན་སོགས་ལ་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ། འོ་ན། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་ན། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་
 བ་སོགས་མང་དུ་ཚོད་དགོས་པ་ཡོད། འོག་ནས་བར་ཤུན། རྒྱག་སྒྲ།
 ཁས་སྒྲངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི་རྣམ་འཕངས་སོགས་འདིས་ཤེས་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱག་པ་སྒྲི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་
 རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཆོས། སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་
 ཅན་གྱི་ཆོས། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲི་སྟོས་གཞུང་ཚུལ་ཤེས་པའི་

ཆེད་དུ་མྱུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི།
 ཆོག་ས་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་པོ་དང་སྤྱི་དོན་གཅིག ། བུམ་འཛིན་རྟོག་
 བ་ལ་བུམ་བ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བུམ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་བཏགས་
 གྱི་ཆ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་བ་
 ལ་བུམ་བ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། ཆ་གས་དུ་མ་འདུས་པའི་གཞུགས་རགས་
 བ། ཆོག་ས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་སོགས་གཞུགས་
 རགས་བ་ནམས་ལྟ་བུའོ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་སྤྱི་ཡིན་
 ཉེ། དངོས་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཞེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་གི་འགོ་ཚུལ་ཁྱོས།
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེས་
 བྱ་ཡིན། ཁྱོད་ཞེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་
 ཞེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། མཆོན་བྱ་
 ཡང་དེ་ཡིན། མཆན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོ་ཚུལ་གསུམ་
 ཆང་མ་ཆང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྤྱིའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱེ་
 བྲག་སོགས་གཉིས་གསུམ་མཐའ་ཡས་བ་སྒྲུང་དགོས་སོ།

བདུན་པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུང་བའི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ། སྤྱིད་བྱེད། རྒྱུའི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དངོས་རྒྱ། བརྒྱད་རྒྱ། ཉེར་ལེན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱེན་དང་བཞི། དངོས་སུ་སྤྱིད་བྱེད། དངོས་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་
 བས་སྤྱིད་བྱེད། བརྒྱད་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་འབྲས་རང་གི་

རིགས་རྒྱུ་དུ་གཙོ་མོར་སྐྱེད་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་
གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་མོར་
སྐྱེད་བྱེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་གྱི་མཆན་ཉིད། བསྐྱེད་བྲ། འབྲས་བུའི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་འབྲས། བརྒྱུད་འབྲས། ཉེར་འབྲས། ལྷན་
ཅིག་བྱེད་འབྲས་དང་བཞི། དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྲ། དངོས་འབྲས་གྱི་
མཆན་ཉིད། བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་བྲ། བརྒྱུད་འབྲས་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་
གི་ཉེར་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུ་དུ་གཙོ་མོར་བསྐྱེད་བྲ། ཉེར་འབྲས་
གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུ་མ་
ཡིན་པ་གཙོ་མོར་བསྐྱེད་བྲ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་གྱི་མཆན་ཉིད།
དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དངོས་རྒྱ། དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་
ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་རྒྱ། དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དངོས་འབྲས།
དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་འབྲས་ཡིན་
ལ། དེས་དངོས་པོ་ཀྱང་ལ་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ།

བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལྷོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་ཆོས་
ཅན། རྣམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུག། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་
ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་རྣམ་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྷོག་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་མཁུན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུག། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་
ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དང་

མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་བྱུ་ཚས་ཅན། རང་ཡིན་ལྷོག་ཚས་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་རང་ཡིན་ལྷོག་ཚས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་
 ཉིད་ཚས་ཅན། རང་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཚས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ།
 ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་
 རང་མ་ཡིན་ལྷོག་ཚས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་སྤྱི་ཚས་
 ཅན། ལྷོག་ཚས་སྤང་གསུམ་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་
 ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ལྷོག་
 ཚས་སྤང་གསུམ་ཅམ་པོ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཡིན་ལྷོག་
 ཚས་མ་ཡིན་པ་རང་ཡིན་ལྷོག་ཚས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན། རང་མ་ཡིན་པའི་
 ལྷོག་ཚས་རང་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཚས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན། ལྷོག་ཚས་
 སྤང་གསུམ་ཅམ་པོ་བ་ལྷོག་ཚས་སྤང་གསུམ་ཅམ་པོ་བའི་རྗེས་མཐུན་
 ཡིན་ནོ།། རྗེས་མཐུན་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཁྱོད་
 ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་ཀྱི་ཐུ་ཞིག་གྲང་ཡོད་དོ།།

༥ གཉིས་པ་རིགས་ལམ་འཁྲིང་གི་ལྷན་གཞག །དེ་པ་དབྱེ་ན།
འགལ་འབྲེལ། ཡོད་ཉོགས་མེད་ཉོགས། ཞར་བྱུང་བར་ཤུམ། མཆོན་
མཆོན་ཆེ་བའི་ལྷན་གཞག །རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བ། རྗེས་འཁྲོ་ལྷོག་ལུག།
དགག་གཤགས་སྐྱུ་བ་གཤགས་པའད་པ་དང་བདུན་ནོ།།

དང་པོ། འགལ་འབྲེལ་ལ། འགལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས།

ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲོད་པའི་ཚེས། འགལ་པའི་མཚན་
 ཉིད། དཔྱེ་ན། དངོས་འགལ། བརྒྱད་འགལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་བཞི། དངོས་སུ་སན་ཚུན་མི་
 མཐུན་པར་གནས་པ། དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་སན་
 ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞོད་
 མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲོད་པའི་ཚེས། ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གློའི་ཡུལ་དུ་སན་ཚུན་སྤངས་
 ཉེ་གནས་པ། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉག་མི་ཉག་
 ལྷ་བྱ་དང་པོ། ཉག་དངོས་གཉིས་ལྷ་བྱ་གཉིས་པ། ཚ་གང་གཉིས་
 ལྷ་བྱ་གསུམ་པ། ཡོད་མེད་གཉིས་ལྷ་བྱ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། ། ཁྱོད་དེ་
 དང་ཐ་དད་དེ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྷོག་པ། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་
 པའི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། དེ་བྱང་འབྲས་
 གཉིས། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་དེ་ལྷོག་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྷོག་པ། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དཔེར་ན་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷ་བྱའོ། ། འདིའི་ལྷོག་
 སྟོབས་ཞེས་པ་གློའི་ཡུལ་དུ་ལྷོག་སྟོབས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་དགོས། ཁྱོད་དེ་
 དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དེ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྷོག་པ། ཁྱོད་དེ་དང་
 དེ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུ་བ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་ལྷ་
 བྱ་འདིའི་ལྷོག་སྟོབས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷོག་སྟོབས་དང་གློའི་ཡུལ་དུ་

ལྷོག་ལྷོག་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། ། མཚན་བྱ་དང་འགལ་བ་དང་
འགལ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་ལ་ཟུ་བཞི།
དེ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཟུ་བཞི། འབྲེལ་བ་དང་འགལ་
བ་ལ་ཟུ་བཞི་རྣམས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་
ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་
པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་ལ་
ཟུ་བཞི་བསྐྱིག་པར་བྱ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

གསུམ་པ་བར་བྱ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གང་རུང་ཡིན་
པའི་བྱ་བ་ཟེར། འོ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་
དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་
དུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་
ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཞེས་གསོགས་པ་ལ་
བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་ལུགས་ལ་བྱ་ན་མ་ཤིང་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་མཚན་མཚོན་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་
 གྱི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བའི་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་ཐུགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། མཚན་ཉིད་གྱི་ཞེས་སོགས་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཞེས་སོགས་པན་ཚུན་མང་པོར་སྒྱུར་བ་རྣམས་སོ།།

ལྷ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་
 འབྲུང་བ་དང་། བསྐྱལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་
 འཁོད་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་། རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རྒྱ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། སྒྲིར་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་།
 བྱམ་པ་དང་ཐུག་པ་དང་ཀྱང་ཡིན། བྱམ་པ་སྒྲེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། བྱམ་པའི་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད།
 དཔེ་ན། བྱེད་རྒྱ་བྱུག་ལྷན་དང་། བྱེད་རྒྱ་བྱུག་མེད་གཉིས། དངོས་སོ་
 ཀྱན་དང་སོ་དང་། ཏྲག་པ་ཀྱན་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པ་
 བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས། པན་ཚུན་དུས་མཉམ་ཐུག་པ་དང་ཀྱང་
 ཡིན། པན་ཚུན་སྒྲེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པའི་
 འབྲུང་བ་བཞི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས།།
 ཞེས་གསུངས། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་རང་དང་འདྲ་བ་སྒྲིད་བྱེད།
 བསྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། བྱམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་
 མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། ཞེས་གསུངས། པན་ཚུན་མཚུངས་ལྷན་རྣམ་

བ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིན། བན་ཚུན་སྤྲེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་བ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གཉིས་དེ་ཡིན་ཏེ།
 མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་
 ཅན་རྣམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ།
 རྣམ་དུས། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མཚུངས་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་དེ་སེམས་བྱུང་རྣམ་རེ་རེ་བ་མཚུངས་
 པས་རྣམ་མཚུངས། གུབ་དུས་དང་། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ་དོན་
 གཅིག་པས་ཕྱི་མ་བཞི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་
 པའི་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་སྤྲེད་བྱེད་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དེ། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། ཁོང་ཁོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་
 ཏེ། ཀྱན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། རྣམས་ཀྱི་རང་སའི་ཀྱན་འགྲོ་
 ལྟ། ཞེས་གསུངས། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཐག་བཅས་གང་རུང་
 གིས་བསྐྱུས་པ། རྣམ་སྤྲོད་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། མི་དགེ་བའི་ལས།
 དགེ་བའི་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲོད་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། དགེ་བ་ཐག་བཅས་རྣམས་ཁོ་
 བློ། ཞེས་གསུངས། གོགས་བྱེད་པ། རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱ་
 རྟེན། དམིགས་རྟེན། བདག་རྟེན། དེ་མ་ཐག་རྟེན་དང་བཞི། དང་པོ་
 དང་རྟེན་དོན་གཅིག ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱི་རྟེན་གསུམ་

གང་རུང་ཡང་ཡིན་རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་
གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་
རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཟེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
གྱུར་པའི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ལུན་ཏུ་གཙོ་
མོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་
རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གཞུགས་ལྟ་བུ། གཞུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་གཞུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་གཞུགས་འཛིན་ལྟ་སྟེ་གཙོ་མོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཞུགས་ཅན་དང་བར་
དམིགས་པ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྐར་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
གྱི་བདག་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། གཞུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ལྟར་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་མོ་གཙོ་མོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་
རིག་པ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་
ཉིད། དཔེར་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། དབང་
མངོན་རྣམས་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ལུན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཡིད་མངོན་རྣམས་
ལ་རྒྱུན་གཉིས་གསུམ་ལུན་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་རྣམས་རྒྱུན་གཉིས་
དང་ལུན་པའོ། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

བདག་པོའི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། རྩེས་བུས་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡ་ཡོད་
 ལ། ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་།
 གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་
 གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་པས། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་ཆེ་མཉམ་བ་ལྟ་བུ་དང་
 པོ་དང་། སྟོག་གཅོད་པའི་དབང་གིས་སྟོག་གཅོད་པ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་
 གཉིས་པ་དང་། ལོ་རྟོག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 བདེ་སྤྱག་ལྟ་བུ་བཞི་པ། འཕོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱལ་པ་རྗེས་འགྲོའི་བྱལ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྗེས་བྱལ་རྣམ་མ་
 རྗེས་བྱལ་བྱིན་ཅི་ལོག། བྱལ་བྱལ་རྣམ་མ་བྱལ་བྱལ་བྱིན་ཅི་ལོག། རྗེས་
 བྱལ་རྣམ་མ་རྗེས་བྱལ་བྱིན་ཅི་ལོག། འགལ་བྱལ་རྣམ་མ་འགལ་བྱལ་
 བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བྱལ་བ་སྟོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་
 དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་དང་པོ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་
 ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་གཉིས་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་
 ན་རྟགས་དེ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་གསུམ་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་
 རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་བཞི་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་
 རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་ལྔ་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་
 རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་རྒྱལ་པ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་
 ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་བདུན་པ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་

བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་
འགྱུར་བྱབ་པ་སྒྲོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཅུ་དེས་པ་ནས་བརྒྱད་
ཀ་དེས་པའི་བར་བརྒྱད་བཤད་ལ། རྣལ་མ་གཅིག་ཅུ་དེས་པ་ནས་
བཞི་ཀ་དེས་པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་དང་། ལྷན་ཅི་ལྷག་གཅིག་ཅུ་
དེས་པ་ནས་བཞི་ཀ་དེས་པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དོ།

བདུན་པ་དགག་གཤགས་སྐྱབ་གཤགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱབ་ཟེར། འོན། བདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
ཡོད་ན་ཡོད་པའི་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འ་ཟ་བསྐལ་
དོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འ་ཟ་ཆོས་ཅན། མེད་
པར་ཐལ། ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། ཆད་མས་དམིགས་བཞིན་དུ་བསྐལ་དོན་ཡིན་ན་
མི་སྒྲུང་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་རི་སྒྲུང་འགྲུབ་སོམས་
ཤིག་ཅེས་སྐྱབ་གཤགས་དང་། བདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་ན་མེད་
པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་དགག་གཤགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

༥ གསུམ་པ་རིགས་ལས་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག །དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ཐུག་སྒྲ། ཞར་བྱུང་བསྐྱུས་ཆོན་ཀྱན་ལ་མཁོ་བ་ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ།
དགག་གཞི་ཟིས་འཕངས། ཐལ་འགྱུར། གཞན་མེལ། མེལ་འཇུག་
སྐྱབ་འཇུག །ཡུལ་ཡུལ་ཅན། མཆོན་སྒྲོར། རྟགས་སྒྲོར་བཤད་པ་དང་
དགྲ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་
 རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཅིས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་
 བཏབ་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་ཅིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་འདོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་
 གཞི་ཅིས་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ་སྒྲ་མི་
 རྟག་པ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་དང་། མི་རྟག་
 པ་ཁས་མ་ཁྲུངས་ཀྱང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁས་
 ལེན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དོན་ཀྱི་ཁས་ཁྲུངས་ལ་སོང་བས་དོན་ཀྱི་
 ཁས་ཁྲུངས་དང་། བྱི་ཆོལ་དམ་བཅའ་ལ་འཁྲིད་དེ་རིགས་པས་ཕྱལ་
 དུ་ཡོད་པའི་རིགས་པའི་ཕྱལ་མཆམས་ཀྱི་ཁས་ཁྲུངས་དང་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
 བྱམ་པ་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་
 པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་ལན་བཏབ་པས་མདུན་
 གྱི་གཞི་འདིར་བྱམ་པ་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་བྱམ་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་
 ཁས་ཁྲུངས་ལ་སོང་ཞིང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བྱམ་པ་སྤྱིར་བྱམ་

པ་དང་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲངས་ལ་མ་སོང་བ་ལྟ་བུ་འདོད་ལན་གྱི་ཁས་
 སྒྲངས་སོང་མཆམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་མ་བྱུང་མ་བྱུང་ཅེས་
 རྟགས་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་ལན་འདེབས་པ་
 སོགས་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་སོང་མཆམས་དང་། མ་སོང་མཆམས་
 སོ་སོར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་ཕྱི་ཆོས་ལ་དེས་ཏེ་ཕྱི་ཆོས་གྱིས་ལན་བཏབ་
 པ་ན་སྤྱོད་ཆོས་ལྟུང་དུ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་དེས་འཕངས་
 དང་། ཕྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱི་ཆོས་ལ་དེས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ཐལ་འགྱུར་སོགས་
 བཞེད་པས་ཕྱི་ཆོས་ལྟུང་དུ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཆོས་དེས་
 འཕངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱོད་
 ཕྱི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་དེས་པ་ན་ཕྱི་ཆོས་གྱིས་རྟག་གོ་
 ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ཕྱི་ཆོས་ལྟུང་ལ་ཕྱི་ཆོས་དེ་ནང་པ་
 མིན་པ་དང་ཕྱི་ཆོས་དེས་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། གྲྀང་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་གྱིས་ཕྱི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཆེ། ཕྱི་ཆོས་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དེས་
 པ་ན། སྤྱོད་གྱིས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཕྱི་ཆོས་གྱིས་
 འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་མཆོན་ནས་བཞུགས་བཏག་གི་ཆེ་ན་སྤྱོད་དང་ཕྱི་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་

ཡུལ་ལ་བྱགས་ལ་གོ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ།

བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐལ་ངག་དུ་དམིགས་པ།
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔྱེན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་
 ལྟར་གཉིས། རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་བྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 གི་མཆན་ཉིད། དཔྱེན། རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་
 རྒྱད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར། ལྷན་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 དང་། ལྷན་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་བཞི་ལས།
 རང་རྒྱད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་བྱས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་
 ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་བྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་
 དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། རང་རྒྱད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་བྱས་
 པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་
 བ་མགོ་གནོན་བྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཚུལ་
 གསུམ་འཕེན་བྱས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་
 བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་བྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། གསུམ་པའི་
 མཆན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་བྱས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་
 པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་བྱས་ཀྱི་ཐལ་
 ངག་དེ། བཞི་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། ལྷ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
 ཏག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། ལྷ་

ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།། ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 རྟགས་གྲུབ། བྱབ་པ་གྲུབ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ།།
 འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་སྒོའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་
 དུ་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ལ། དེའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན། འཁོར་
 གསུམ་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ་དམ་བཅའ་འདོར་བའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་སོང་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་
 དམ་བཅའི་སྟེང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་
 པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱོག་རྟག་
 ཀྱི་བརྟགས་མདོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་མི་ལྷན་པའི་ཐལ་ངག་དེ།
 ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཆན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་བཤད་པ་ཡོད་དེ། བྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀ་
 མ་གྲུབ། བྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ།
 བྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་
 གྱིས་གྲུབ་ལ། གཉིས་ཀ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་
 གྲུབ་ལ་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། བྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ་རྟགས་
 ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་
 ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་བསལ་བ། ཆད་མས་བསལ་བ། དམ་བཅའ་ལ་

བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། དམ་
 བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་གཉིས་
 དང་། གསུམ་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཚད་མས་བསལ་
 བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་
 བསལ་བ། ཚད་མས་བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་གསུམ་སྟེ་
 བཅུ་བཞི་དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཉེར་ལས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལ་བཅུ་
 བཞི་ཞེས། ཁ་བ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་འདོད། བརྒྱུ་པར་རྩས་དང་མི་
 རྩས་ལས། ཡང་དག་ལྟར་སྒྲང་བདུན་བདུན་ཡིན། དུག་དང་སྐྱེད་
 ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། བདུན་པའི་སྐྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཡང་ཐལ་འགྱུར་འགོད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་རེ་རེ་པའི་འགོད་ཚུལ། ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཅེགས་པའི་འགོད་
 ཚུལ། བསལ་སྐྱུངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། རྟགས་སྐྱུངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ།
 སྐྱགས་ཆང་གི་འགོད་ཚུལ་དང་ལྟ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་
 ཆོས་དོན་གསུམ་རེ་རེ་བ་བྱས་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པ་ཡོངས་གྲགས་
 ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་མ་བཅེགས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན།
 བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་རྣམ་
 མཁུན་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཀ་བ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཅན་
 བྱི་མ་གཉིས་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསལ་
 བ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་སྒྲ་མའི་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ། རྟགས་བྱི་

མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མའི་སྟེང་དུ་བཅེགས་པའི་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱགས་ཚང་ལ་ཡང་ཆོད་གཞི་བསལ་བ་རྟགས་སྤྱགས་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དེ་རྣམས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཅེགས་མི་
 དགོས་པར་གོ་བ་མེད་པ་སྤྱགས་སུ་ཚང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི། སྤྱི་དགག་
 གཞི། རྩི་དགག་གཞི། རྩ་ལི་དགག་གཞི། རེག་བྱའི་དགག་གཞི་
 ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྤྱི་ཞེས་སོགས། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་
 པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་།
 སྤྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བཀོད་རྒྱལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དོན་དེ་སྟོ་ལ་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་ཆེ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ། དགག་པའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དོན་དེ་སྟོ་ལ་(རྣམ་
 པ་)ཤར་བའི་ཆེ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ། སྐྱབ་པའི་མཆན་
 ཉིད། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་
 ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བརྗོད་

པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འབངས་པའི་སྐྱུབ་པ་མེད་
 པ་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བཟློད་པའི་
 སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འབངས་པའི་སྐྱུབ་པ་ཡོད་པ་དེ།
 གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན།
 སློའི་གཞན་སེལ་དང་། དོན་རང་མཆན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས། མ་
 ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དེ།
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་དོན་
 དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་བྱུབ་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་དག་དཔེར་མཆོད་ན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་མེད་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་
 པ་མེད་དགག་དང་། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
 སྐར་པ་སློའི་གཞན་སེལ་དང་། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དོན་
 རང་མཆན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རང་
 བཟློད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་སྐྱུབ་པ་མི་འཕེན་པ་
 དང་། དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། སྐབས་
 ལྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །

བྱག་པ་སེལ་འཇུག་སྐྱུབ་འཇུག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་ལྷལ་ལ་
 བད་དབང་གིས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། རང་ལྷལ་ལ་
 དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ། སྐྱུབ་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། ཟློད་བྱེད་སྐྱ་
 དང་རྟོག་པ་ཀྱན་དང་པོ་དང་། མཛོན་སུམ་ཀྱན་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། རང་

ལ་ཆོས་དེ་སྤང་བ་དེའི་སྤྱི་དེ་ལ་བད་ཞེས་བྱ་ལ་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་
ཅེས་དང་། རང་ལ་ཆོས་དེ་སྤང་བ་རང་མཆོན་དངོས་པོར་བྱུང་བའི་
དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དངོས་དབང་གི་འཇུག་ཅེས་གོ་དགོས་སོ།།

བདུན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྫོང་རིག་པར་བྱ་བ།
ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་ཡུལ། གཞུང་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ།
ཞེན་ཡུལ་དང་བཞི་ལས། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་གཞུང་ཡུལ་
དངོས་ཡུལ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡོད་ལ། འཇུག་
ཡུལ་སྤྱི་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་དང་
སྤྱི་དོན་མཐུན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ།། རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་དང་སྤྲོད་པའི་
དངོས་སོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤྱི་ རྫོང་ སྤྱེས་བྱ་དང་
གསུམ། མཉན་བྱ། སྤྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིང་ཆོག །ཡི་
གོ་གསུམ། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བད་སྤྱར་ཞིང་
སྤྱར་བ་ལྟར་དོན་དེ་འབྱུང་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། དོན་
དེའི་དངོས་མིང་གི་མཆོན་ཉིད། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་
ཐོག་མར་བད་སྤྱར་བ་མ་ཡིན་པ་བྱིས་བད་སྤྱར་བའི་མཉན་བྱ། དོན་
དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་
པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་
མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྲམ་ཐེ་ཁ་ཆེ་སྤྱ་ཉག་ལ་སོ་ཆེ་ཞེས་པའི་སྤྱ་སྤྱ་
བྱ། གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་

བྱང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་བྱས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱ་ལ་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པ་པའི་ཚྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་
 མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། སྐྱ་པ་དག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། དོན་དེའི་
 དངོས་མིང་དང་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་པར་ཆེར་
 ཡོད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་མིང་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། བྱང་
 གཞི་བྱང་ཆོས་སྒྱུར་ནས་སྟོན་པའི་མཉན་བྱ། ཆོག་གི་མཚན་ཉིད།
 མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གཞིར་བྱུང་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས། ཡི་གའི་
 མཚན་ཉིད། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཆོག་དང་། ཀ་མད་སྐྱ་ལ་
 རྒྱ་ལྟ་བུ་འཕ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ། ཡང་སྐྱའི་བརྗོད་
 རྒྱལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཆོགས་བརྗོད་
 ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་རིགས་དང་
 རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་གོ་ལ། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱས་ཆོགས་པ་ཅན་
 དང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀ་མི་གོ་བ་ཡིན་ནོ། རང་གི་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན། རིགས་སྐྱུ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱའི་མཚན་
 ཉིད། རང་གི་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་
 ཡང་ཡིན་ཆོགས་སྐྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་མཉན་བྱ་དེ།

ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དོ།

བརྒྱད་པ་མཆོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཆོས་བརྒྱ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི། རྣམ་མཁུན་
ཡིན་པ་མཆོན། ཆོས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་དེ་མཆན་མཆོན་ཀྱང་ལ་སྤྱོད་དོ།

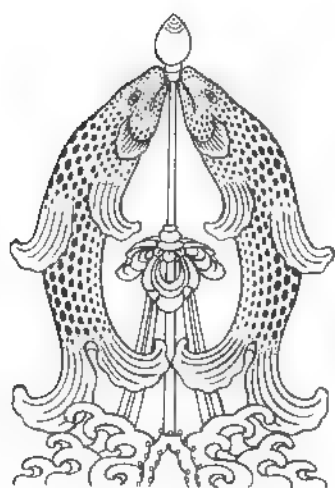
དགུ་པ་རྟགས་སྤྱོད་ཡོད་དེ། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་
ན་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་
ཆོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་བྲལ། དཔེར་ན་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་མེ་
བཞིན། བདེན་བཞི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡང་
གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་རག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་
མལ་པའི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ཕྱད་པོ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རང་གི་རིགས་རྒྱན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་རིགས་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱོད་བ་
ལྟ་བུ་འོ། ། མཆོན་སྤྱོད་རྟགས་སྤྱོད། ཐལ་སྤྱོད་གཞུང་སྤྱོད་ཞེས་པའི་
སྤྱོད་བ་ལ་རག་ཡིན་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་སྤྱོད་ཀྱི་
དབྱེ་བ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་བ་དང་རིགས་ལས་ལ་རྩད་
ཟད་བྱང་པའི་དབང་འཁྱིང་དང་རིགས་ལས་ལ་ལེགས་པར་བྱང་པའི་
དབང་ཕྱོག་རྣམས་ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལས་སྤྱོད་ཚུལ་

རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་པར་མཛད་དེ། མཁྱེན་དོན་རི་
བཞིན་ཐུགས་ཉམས་བཞེས་ལེགས་པར་མཛད་ནས་མར་གྱུར་འགྲོ་
བ་ཀྱན་སྐྱུག་བསྐྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

འདི་ལྟར་སྒྲུས་པ། ཆད་མའི་སྟོན་དེའི་ལེགས་གསུང་སྟོང་པོ་
ཀྱན། ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་སྟོབས་ལས། སྟོངས་འདིར་
དགེ་མཚན་སྟོང་འབར་རིང་ལུགས་ལྟར། འདིས་ཀྱང་རིགས་ལམ་
སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་བསྐྱུས་གྲུབ་དོན་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་ལེགས་བཤད་
མཁས་པའི་དགའ་ལྗོངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞིན་སྟོ་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ནས་སྟོ་གསལ་དོན་
གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱུལ་མ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་
བཞིན་ཚུལ་ཁང་སྟོད་མཚམས་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོར་
འཛོད་པས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚམས་སྒྱུར་དང་བཅས། རབ་བྱུང་བཅུ་
དྲུག་པ་ཚུ་འབྲུག་ལོར་ཁྲུས་དག་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་
དང་མཐུན་པར་སྒྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

༡༡ གློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉིད་མཐོ་
ཀྱན་འདུས་གློ་གསལ་མིག་འབྱེད་
ཅིས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ།

༣༣། གྲོ་གཏེར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་སྒོས་པའི་གར།

སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་ཐུག་འཆམ་ནས།

སྒོ་རིག་རྣམ་གཞག་ཉིད་མཐོ་ཀྱན་འདུས་པ།

སྒོ་དམན་རིག་པའི་སྤང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་སྟེལ།

དེ་ལ་འདིར་སྒོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆན་
ཉིད། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། རིག་པ་
སྒོའི་མཆན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད། སྒོ་དང་
རིག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། སྒོ་
རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། སྒོ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། སྒོ་རིག་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག །བཅད་ཤེས།
ཡིད་དཔྱོད། སྤང་ལ་མ་ངེས། རྗེ་ཆོས། ལོག་ཤེས་དང་བདུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བདུན། དང་པོ་མངོན་
སུམ་བཤད་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲལ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་
རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རང་གི་སྐྱོན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན། སྐྱེ་འཛིན་དབང་མངོན།
 སྤི་འཛིན་དབང་མངོན། རྩ་འཛིན་དབང་མངོན། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་
 དབང་མངོན་དང་ལ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱན་མིག་
 དབང་དང་། དམིགས་སྤྱན་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེ། རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡིད་མངོན་གཉིས། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱན་ཡིད་
 དབང་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་
 གཞན་རིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 རས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལ། སྐྱབས་འདིར་བསྟན་
 གྱི་ཡིད་མངོན་སྤྱེ་ཚུལ་ལ། སྤེལ་མར་སྤྱེ་བ། འགྲོས་གསུམ་པར་སྤྱེ་
 བ། སྤྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྤྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་
 ཚུལ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱེ། དེའི་རྗེས་
 སུ་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་
 གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱེ་བ་མོགས་དབང་

མངོན་སྐད་ཅིག་རེ་རེའི་བར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་རེ་སྟེ་བར་འདོད།
 གཉིས་པའི་ཚུལ་ནི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 དང་། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ། དེ་གཉིས་ཉམས་
 སུ་ཚུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་བར་
 འདོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཁ་ཐུར་ལྷས་ཀྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་ཁ་ནང་
 ལྷས་ཀྱི་འགྲོས་གཅིག་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བར་འདོད། གསུམ་པའི་ཚུལ་
 གི། རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་ཐ་མའི་མཐུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྟེ་བར་
 བཞེད། དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ལ་ནི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལས་མི་སྟེ་བར་འདོད་དགོས་པར་ཡིག་
 ཆར་གསལ་ལོ། སྐབས་འདིར་བཏྲན་ཞེས་པ། གཞུགས་ཤེས་པ་ནི་
 རྣམ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་
 བོ་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་
 བུའོ། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་མཆོན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་
 འཁྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 དེར་གྱུར་པའི་ཆད་མ། བཅད་ཤེས། སྒྲུང་པ་མ་དེས་དང་གསུམ། རང་
 གི་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྟེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།

ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་
སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་
གསུངས། མཆོན་ཉིད་དེ་རྣམས་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་གི་སེམས་
ཅམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབང་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྟོག་པ་
དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་ལྷུང་གི་རིག་པ་ཞེས་སྐྱར་རོ།

ཞར་བྱུང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྦྲང་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་
ལ། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་
ལས་བྱུང་། དན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྲ་བ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྦྲང་
རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྦྲང་བྱག་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྦྲང་གཅིག་དང་བདུན་དུ་འདོད།
རྣམ་འགྲེལ་ཅ་བས་དེ་དག་པའི་བསྐྱུས་ནས་བཤད་དོ། འདི་དག་
ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྩ་སྟོན་སྟོ་རིག་དང་མེའུ་གསུམ་པའི་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་སོགས་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ།

རང་གི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟོན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་
སྟོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་པའི་ཞེན་རིག་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་
གི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟོན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་
གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་པའི་རིག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་
ཉིད། རྗེས་དཔག་ལ་ཆད་མས་མ་བྲལ་བར་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག །དངོས་སྟོབས་རྗེས་

དཔག་དང་གསུམ། རང་གི་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏྲོག་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་དང་
 སེའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། སྤྱིན་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་
 བདེ། ཞེས་བའི་ལུང་རང་གི་བསྐྱུན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རྟོགས་
 བའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་
 གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། རི་མོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་
 བའི་སྤྱའི་བརྗོད་ཏུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་
 ཏུང་ཟད་སྟོག་བྱུང་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད།
 མཆོན་གཞི། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ།

རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྱི་མས་རྟོགས་ཐིན་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མིན་ཀྱི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་
 བཅད་ཤེས་དང་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབང་མངོན་
 བཅད་ཤེས། ཡིད་མངོན་བཅད་ཤེས། རང་རིག་བཅད་ཤེས། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་བཞི། གཉིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་བྱངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་བྱངས་
 པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། མཆོན་གཞི། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་སྤྱོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་།

ཨ་མི་རྟལ་རྟེན་པ་སྤྱི་ཆེས་དཔལ་ལྷན་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱན་ལྷན་པས། མཛོན་ལུས་དང་ཆེས་ལུ་དཔལ་
པའི་དང་པོ་ལྷན་ཅིག་ལ་གཉིས་ནི་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྷན་ཏུ་
ལྷན་པའི་ལུས་པ་དང་པའི་པ་མ་མི་དད་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆད་མ་ཡིན་
པ་ལྷན་པ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་འདྲིའི་ལུས་པ་དེ་
གཅིག་པ་འབྲས་ལུ་གཅིག་པ་པ་ལྟེན་གསུངས།

རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ལ་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཞིན་ཀྱང་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་རིག་པ་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་མ་
 རེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
 དང་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་མི་རྟག་
 སྐུམ་པའི་ཚོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་
 ཁྲལ་པ་མ་རེས་པར་བྱས་པའི་རྟག་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐུམ་པའི་ཚོ་ལྟ་
 བུ་གཉིས་པ་དང་། གཞལ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐུམ་པའི་ཚོ་
 ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཉེར་ལས།
 ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་སྟོས། དམ་བཅའ་ཅན་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་
 འགྱུར་། རྟགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་དག་གས། ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་ལས་
 འདའ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས། ཡང་ན་ཚྱོད་བ་དང་རྟེན་རྟགས་ཡང་
 དག་གང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲལ་བའི་

མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཞེན་རིག་། དེའི་མཆོན་
 ཉིད་ཏུ་འཛོག་། འདིའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་དང་། རང་རིག་
 གི་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་སྤྱོད་གསུམ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་དེ་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་
 ཆོ་ཡིན་ན་ཆོ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་སེམས་
 ཏེ། མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཆོ་བ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་ན་མས། གཞན་ན་མས་
 མིན་པ་གོ་སྤྲོ་ལ། སྒོམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒོས་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཏུ་མི་
 རིགས། འབྱུང་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པས་ལོག་ཤེས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 སྐྱམ་སྟེ་དབྱུད་པར་བྱའོ།།

རང་སྒོ་བས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་
 ཐེ་ཆོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་གསུམ། མཆོན་གཞི་ནི། གྲུ་པ་ལ་
 ཆེར་མི་རྟག་གམ་སྐྱམ་པའི་ཡིད་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གྲུ་པ་ལ་
 ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྐྱམ་པའི་ཡིད་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། གྲུ་རྟག་
 གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་སོམ་ཉི་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་འབྱུག་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་མཆོན་གསལ་བར་སྤྱང་ཡང་
 དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་པའི་རིག་པ། སྤྱང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིབ་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན།

རང་རིག་དང་གསུམ། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་
དེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། རྫོགས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཞི་
ཡང་། ཁོ་པོས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོས་འདྲེན་
པར་བྱེད་པའི་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སོ་སྐྱེའི་
རྒྱད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱུད་འཕེན་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་པའི་རང་རིག་ལྟ་བུ་
གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་རིག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
གཉིས། མཆོན་གཞི་ནི་རི་པོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་
པའི་དེ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ལས་ཁྲ་བ་གཉིས་
སྤང་གི་དབང་ཤེས་དང་གངས་རི་སྟོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་
བུ་དང་པོ་དང་། སྟོན་པོ་གསལ་བར་སྤང་བའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་
བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྫོང་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རོན་སྤྱི་གཞུང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ། རང་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་

འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ། མེད་པ་གསལ་སྤྲང་ཅན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་རྟོག་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག ། གཉིས་པ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཅིག །
 གསུམ་པ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག །

གསུམ་པ་ཐོ་རིག་གཉིས་སྤྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་དང་། ཆད་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱེ་བ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་
 པ་གཉིས་སྤྱེ་བ། འབྲུལ་ཤེས་དང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་
 སྤྱེ་བ། ཡིད་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་གཉིས་སྤྱེ་བ། སེལ་
 འབྲུག་གི་ཐོ་དང་། སྤྱུབ་འབྲུག་གི་ཐོ་གཉིས་སྤྱེ་བ། སེམས་དང་།
 སེམས་བྱུང་གཉིས་སྤྱེ་བ་རྣམས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་
 སོ་སོའི་དོན་ཡང་། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྟོག་སྤྱེ་བ་དཔག་པའི་ཆད་
 མ་གཉིས། ཆད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སྤྱེ་བ་གངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ལས་མང་ན་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
 འདྲིའི་གངས་ངེས་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་སྤྱུམ་
 སེལ་བའི་གངས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་ཆད་མ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་
 འདོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་ཆད་མའི་གངས་ལ་རྒྱང་
 འཕེན་པས་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱུང་འདོད་པ་ནས། ཅ་རི་ཀ་པས་བརྩེ་

གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་བར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་དག་ག་པའི་སྲིད་དུ་རིགས་པའི་དབང་
 ལྷག་གིས། གཞན་བྱ་གཉིས་སྲིད་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་སོགས་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མ་རྣམས་དེ་དག་ལེགས་པར་བཀག་
 རྒྱ་ཆད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་སྲིད་རོ།

ཡང་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། གཞན་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས། རང་གི་གཞན་བྱའི་བདག་ཉིད་མཐར་
 ཐུག་པ་ཡུལ་སྟེང་དུ་གནས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་
 པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རྒྱས་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་
 རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དེ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པར་བྱིས་
 འབྱུང་བ་སྟེང་པའི་ཆད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གསར་དུ་མི་
 བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དང་པོ་
 ལ་དབྱེ་ན། རོན་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ། རོན་བྱེད་
 སྒྲུང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ།
 རྣམ་འཁྱོང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དང་
 ལྷ། མཆན་གཞི། བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་པའི་གཞུགས་འདྲིན་པའི་དབང་མངོན་
 ལྷ་བྱ་དང་པོ། མེས་བཙུ་མེད་གི་རོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འཇལ་པའི་མེ་
 འདྲིན་དབང་མངོན་ལྷ་བྱ་གཉིས་པ། ཆད་མ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་པའི་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་ལྷ་བྱ་གསུམ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བཞི་བ། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཉེར་ལས།
དོན་རིགས་གཉིས་དང་རང་རིག་གཉིས།། རྗེས་སུ་དཔག་རྣམས་རང་
ལས་ངེས།། ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་
ངེས་པ། སྤྱིར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱད་བར་གཞན་ལས་ངེས་པ། སྤང་
བཞིན་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་གསུམ། མཆོན་གཞི་ནི། དོན་
ལ་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
དུས་ཀྱི་རྒྱུར་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་
ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དོན་ལ་ལ་པ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་ལ་པ་ཡིན་མིན་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུར་རིང་པོའི་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་
པ་དང་། ཁོ་ཐོས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་འབྲེན་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
དང་པོ་གཉིས་དངོས་དང་། ཟ་མ་བཏགས་པ་བར་འཛོགས། ཡང་དེ་ལ་
སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་པོ་བ། ཡིད་མ་
གཏད། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་གཉེར་ལས།
དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་གཞན་ལས་ངེས།།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། སྤང་

འབྲུལ་མཐོང་མ་ཐོང་བའི་སྒྲེས་བྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུལ་འཛིན་
 བའི་དབང་མཛོན་ལྷ་བྱ་དང་པོ་དང་། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷ་ག་
 བར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྒྲེས་བྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་དབང་མཛོན་ལྷ་བྱ་
 གཉིས་པ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྒྲེས་
 བའི་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མཛོན་ལྷ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་
 བའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེན་བཅད་ཤེས་ལོགས་སྐྱོ་རིག་གི་མ་ལུང་།

སྐྱོ་དོན་འདེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་དང་མེལ་འབྲུག་གི་སྐྱོ་གཉིས་དོན་གཅིག །མཆོན་གཞི། རེས་
 དཔག་། ཡིད་དཔྱོད། ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དང་། བཅད་ཤེས་ལོགས་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་སྐྱོགས་གཅིག་རྣམས་འདྲིལ། །སྐྱོ་དོན་འདེས་རུང་དུ་འཛིན་
 བའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་དང་སྐྱུ་བ་འབྲུག་གི་སྐྱོ་གཉིས་དོན་གཅིག །མཆོན་གཞི།
 མཛོན་སུམ། སྤང་ལ་མ་དེས་པའི་སྐྱོ་གཉིས་དང་། བཅད་ཤེས་ལོགས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོགས་གཅིག་རྣམས་འདྲིལ། །རང་གི་སྤང་ལུལ་ལ་
 འབྲུལ་བའི་རིག་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི། ལོགས་
 ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རང་གི་སྤང་ལུལ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བའི་རིག་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མཛོན་སུམ་
 གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་ཡང་མདོ་སྤེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་རིག་

བའི་ཡུགས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་
 ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
 རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་སྤྱུ་བཞི། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ།
 མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་མིན་པ། ཡིད་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་
 ཐམས་ཅད་དོ། དེ་བཞིན་བྱ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བྱམ་པ་རྟོག་
 པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱུ་བཞི། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཉིས་ལ་སྤྱུ་བཞི། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་སྤྱུ་བཞི། དེའི་རྟོགས་ལས་
 རྟོགས་པ་དང་། དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་།
 ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 ལ་བྱུང་བར་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་བྱུང་བར་བྱེ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། བཤ་
 ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་ཆད་འདི་རྣམས་ལ་གཅེས་པར་བྱུངས་ཤིག །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་
 པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིག་ཤེས། རྣམ་ཤེས། ལྟ་ཤེས། ལྟེ་ཤེས། ཡུལ་
 ཤེས་དང་ལྟ། རང་ཡུལ་ལ་བདེ་དབང་གིས་འབྱུག་པའི་རིག་པ་སེལ་

འབྲུག་གི་སྒོ་འཛིན་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཉོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །རང་
 ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འབྲུག་པའི་རིག་པ་སྐྱབ་འབྲུག་གི་སྒོ་འཛིན་
 མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །རང་
 གི་འཁོར་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག །
 རང་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་
 བྱུང་གི་མཆན་ཉིད། མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་ཀྱི་ཆོར་བ་གཉིས་ལྟ་བུ། དམིགས་པ་
 གཅིག་པས་དམིགས་པ་མཚུངས། འཛིན་སྐྱངས་གཅིག་པས་རྣམ་
 པ་མཚུངས། དུས་གཅིག་པས་དུས་མཚུངས། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་སྟེན་གཅིག་པས་ཉེན་མཚུངས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཐུས་རེ་
 རེའི་འཁོར་དུ་ཆོར་བ་ཡང་རེ་རེ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་ཐུས་མཚུངས་པ་
 སྟེ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་ནོ།། མཆན་ཉིད་དེ་དག་
 གྲང་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོན་གཙོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་
 མཆན་ཉིད་གང་ལ་རང་སྐྱོན་ག་མར་ཡོད་ཆེ་མཆོན་བྱ་ལ་ཡང་རང་
 ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྐྱུར་དགོས་སོ།།

སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན། སྡེ་ཆོན་དུག་ཡོད་དེ། ཀྱན་འགོ་ལྟ་དང་
 ཡུལ་ངེས་ལྟ། དག་བ་བཅུ་གཅིག་ཅ་ཉོན་དུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་གཞན་
 འབྱུར་བཞི།། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་འདི་དག་གོ །ཆོར་བ་འདུཤེས་

སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རིག་པ་ལ། གཙོ་སེམས་ཀྱན་གྱི་
 འཁོར་དུ་ནི། འགྲོ་བྱིར་ཀྱན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ལོ། འདུན་པ་མོས་པ་བྲན་
 པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྡོ་ལྟལ། གྲེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་རེས་
 བྱིར། ལྟལ་རེས་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན། དད་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་
 ཡོད། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་མེད་པའི་དགེ་
 ཅ་གསུམ། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་སྤང་བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྒྲུམས་
 རྣམ་པར་མི་འཆེ་རྣམས། གཉེན་པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་ལྡན་སོགས། ཅི་
 རིགས་སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་ལོ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་དང་། མ་
 རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་དུག །འདི་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་སྤྱར། ཅ་
 ཉོན་ཡིན་ཉེ་སེམས་རྒྱད་ནི། ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ལོ། ཁོ་
 བ་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཆེག །ལྷག་དོག་མེར་སྒྲ་སྒྲ་དང་གཡོ།
 རྒྱགས་དང་རྣམ་འཆེ་ངོ་ཆ་མེད། ཁྲིལ་མེད་རྒྱགས་ཁོད་མ་དད་པ།
 ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་
 བཅས། ཉི་ཤུ་ཅ་ཉོན་འཕེལ་སྤྱེ་དང་། ཉི་བྱིར་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་
 སོ། །གཉིད་འགྲོད་ཉོག་དཔྱོད་གཞན་གྱུར་ཉེ། ཀྱན་སྤྱོད་མཚུངས་
 ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱིས། དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། གཞན་དང་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལོ། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་རྩས་
 བཏགས་བྱེད་པར་སོགས། ཐོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ན།
 ཞིབ་དུ་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས། ཉེས་ཆོགས་མཆིས་ན་མཁས་

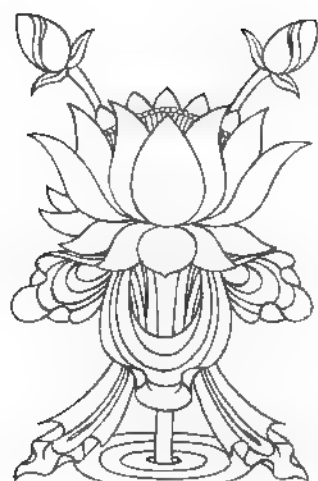
ལ་བཤགས།། དགོན་བདག་འདྲེ་ལྷོ་དམན་གྱི།། ཆོངས་པ་སེལ་
བར་བྱེད་པའི་མཐུས།། རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་དུ་གནས་སྐྱུར་ཅིག །ཅེས་ལྷོ་
རིག་གི་ནམ་གཞག་ཉེར་མཐོ་ཀུན་འདུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལྷོ་མྱིང་དཔེ་མཛོད་པ་སྐྱ་ཕྱི་
ཀུན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན། ཏ་སྟོད་ལྷོ་རིག་ལ་གཞི་མ་བྱས། བཏ་ཆེན་
གྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་ནམས་ཇི་བཞིན་དུ་བཀོད། དེར་མི་གསལ་བ་མཚན་ཉིད་
འགའ་ཞིག་བསྐྱུར་འོས་ནམས་ལྷོ་རིག་སྟོན་དང་ཡོངས་འཛིན་ལྷོ་རིག་གཉིས་དང་ཅི་
རིགས་སུ་མཐུན་བར་སྐྱུར་བ་འདི་ནི། ལྷོ་མྱིང་ལྷོ་བ་དཔོན་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་རྩེད་དགོ་
བཤེས་སྐྱུར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་
ཏུ་སྐྱུར་བ་འདི་ལ་ཁུས་དག་པ་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་ཀྱི་ལྷོ་མཐུན་དུ་བཞུགས་པ་དགོ་
ལེགས་འཕེལ།།

སྐྱུས་པ། དག་དང་མ་དག་སྟོད་བཙུན་འཛིག་ཉེན་དང་།། མྱིང་
ཞིར་བཅིངས་དང་ཕྱོལ་བའི་བྱེད་པོ་ཉིད།། ཀུན་བྱང་ལྷོ་འམ་སེམས་
འདི་ཡིན་ཚུལ་ལ།། རྒྱལ་དང་པཏ་བྱུབ་ཀུན་གྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ།།
ཡིད་ཆེས་སྐྱུར་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་དོན།། ཐོག་མར་ཐོས་
བྱང་ཡིད་དཔྱོད་གོ་བ་བཅས།། ཡང་དག་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་བསམ་
བྱང་གི།། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྐྱུར་ལ་མ་དེས་དང་།། ཐེ་ཆོམ་ལོག་
རྟོག་སྟོ་འདོགས་ཀུན་ཆོད་ནས།། བཅད་དོན་ཐོབ་པའི་དེས་ཤེས་
རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་།། དེ་ལྟར་གོམས་པས་གསལ་སྐྱུར་སྟོན་བྱང་གི།། ལྷོང་
བ་ཐོན་པའི་ནལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་གྱི།། གོམས་པ་མཐར་ཐོན་ཀུན་

མཁུན་ཡི་ཤེས་ཐོབ། རྒྱལ་འདིར་ཆོ་སྒྲན་ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་
 མཛོད། དད་སྟོབས་སྣ་ལམ་ཡངས་པའི་འཇམ་སྒྲིན་ནས། པར་
 བསྐྱེད་ལེགས་བྱས་ནམ་དཀར་བསིལ་ཟེར་གྱིས། དུལ་འི་ཆ་གདུང་
 མོངས་སུན་ཀྱན་བསལ་ནས། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱ་སྒྲ་ད་ཡི་འདབ་བརྒྱ་
 སྟོལ། མ་གྱུར་འགྲོ་ཀྱན་བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་གྱིས། ཐོས་
 བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་གཟིངས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། མཐུན་པའི་བསེར་
 བུས་ཉེ་བར་རབ་བསྐྱལ་ནས། སྤིད་མཆོར་བསྐྱལ་ཉེ་ཐར་པའི་སྤིང་
 དུ་འགོད། རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་དར་ཞིང་རྒྱས། རྒྱལ་
 དབང་མཆོག་གི་ཡུལ་ས་བྱུང་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན། རྒྱལ་དང་ཆོས་
 གི་སྤིད་བྱུང་མངའ་ཐང་རྒྱས། རྒྱལ་ཁམས་དགའ་བདེའི་དབལ་ལ་
 ཏག་རོལ་ཤོག ། ཅེས་པར་བྱང་སྒོན་ཆོག་འདི་ཡང་པར་བསྐྱེད་རྒྱ་སྒྱུར་བ་འབྲས་
 རྒྱས་པ་ན་བྱུང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲིན་པ་ནས་བསྐྱལ་རོང་གོང་གི་ཚོམ་པ་པོས་མཆོམས་
 སྒྱར་ནས་སྒྲས་པའོ། །

༡༡॥ ཏྲགས་དིགས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་ཆོས་ཀྱན་
གསལ་བདེ་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༡༡། ལྷ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།
གང་གི་ལེགས་བཤད་བདུད་རིམ་ཚུན་གྱིས།
བདག་སྒྲོའི་བྱམ་པ་གང་བའི་དཔལ་སྟེར་བ།
ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པར་ཕྱག་འཆལ་ནས།
དེ་ཡི་གསུང་རྒྱན་མདོར་བསྟུས་གྱི་བར་བྲ།

དེ་ལ་འདིར་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། རྟགས་སྟུ་བཞོད་པ། རྟགས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་སྟུ་
བཞོད་པ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བདག་
མེད་ཡིན་ན་སྦྱིར་རྟགས་སྟུ་བཞོད་པ་དང་། རྗེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་སྟུ་བཞོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་བྱང་། དེ་
ཡིན་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་སྟུ་བཞོད་
པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་
རྟགས་སྟུ་བཞོད་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་སྦྱིར་
དེས་གཞན་ལ་འང་རིགས་འགྲེ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་།
རྟགས་སྦྱར་སྦྱང་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་ཡང་དག་

གི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་བཤད་པ་
དང་། རྟགས་པའི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ལྟགས་དང་མི་མཐུན་ལྟགས་གཉིས་
བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་ཚེད་གཞིར་བརྒྱང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱས་པར་ཚད་མས་དེས་
ནས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་
མིད་པ་དེ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་
རྟག་པ་སྟགས་སྐྱབས་གཞན་ལའང་རིགས་འབྲེ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྟག་པའི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ལྟགས་དང་མི་མཐུན་
ལྟགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་མཐུན་
དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ངོས་བརྒྱང་པའོ། དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་མཐུན་ལྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་དོན་
གཅིག་། དེས་སྟོང་བ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ལྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ལྟགས། གཞན་པ་མི་མཐུན་
ལྟགས། མེད་པ་མི་མཐུན་ལྟགས་དང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་

པོ། ཤེས་བྱ་གཉིས་པ། རི་བོར་རྩ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་དཔེར་བརྒྱད་པ། མཐུན་དཔེའི་མཆན་ཉིད།
 གྲླེ་མི་རྟག་པར་གྲླེ་བ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱད་པ་གྲླེ་མི་རྟག་པར་གྲླེ་བ་
 པའི་མཐུན་དཔེའི་མཆན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། སྤྱིར་མཐུན་དཔེ་
 དང་། རྟེན་པ་ཉུ་གྲླེ་མི་རྟག་པར་གྲླེ་བ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པས་བྱུང་
 ཡང་དེ་གྲླེ་བ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་ཤེས་
 པར་བྱའོ།། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་གྲླེ་མི་རྟག་པར་གྲླེ་བ་པའི་མཐུན་དཔེ་
 བརྒྱད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་གྲླེ་བ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་གྲླེ་བ་
 ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། གྲླེ་ཆོས་ཅན། མི་
 རྟག་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཤོད་པའི་ཆེ་
 ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་གྲླེ་མི་རྟག་པར་གྲླེ་བ་པའི་རྟགས་
 ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་
 གྲླེ་བ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཡང་
 དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། གྲླེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏེ། བྱས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཤོད་པའི་
 ཆེ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་

ཉིད། བྱས་ཉག་པ་གིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 བ། དེ་སྐོར་གི་ཉག་པ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་ལའང་
 སྐྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཟླགས་
 ཆོས། རྗེས་བྱུང་། ཟླགས་བོ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་
 ལ་ཟླགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྐྱའི་སྟེང་
 དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཟླགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཟླགས་ཆོས་ཡིན་
 པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་
 པར་ཞེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མེད་
 པའི་བྱིར་རྟེ། སྐྱ་མི་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉིད་ཅེས་
 པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་
 ཉལ་བ། ཟློན་གིང་སེམས་ཟུན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཟླགས་ཆོས་ཡིན་པར་
 བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་
 ཞེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། མཆན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་ཟློན་གིང་
 ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་མཐའ་དག་
 ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། ཟློན་གིང་ཡིན་ན་མཆན་མོ་ལོ་མ་
 འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་སྐར་མ་སྟོས་

པར་བྱས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་ཁོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཆིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། མཉན་བྱ་
 སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱར། དེ་ཁོ་ན་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རྟེ། གཞལ་བྱ་ཡང་སྐྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་པ་ཁེས་པའི་ཆིག་
 སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་
 གོལ་བའི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་
 བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་
 གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེའི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་
 སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་
 ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་
 བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཆིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་
 རྟེ། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་ཡོད་པའི་སྤར་སྟོས་
ཤིང་ཕྱིས་མ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚེས་བྱུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐབ་པའི་རྗེས་ཁྲལ་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆིག་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པ་གོ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཚེས་བྱུང་མི་རྟག་པ་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
དེ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཚེས་མ་བྱུང་གི་བྲག་
རི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་སྐྱ་
དག་སྐྱའི་སྟེས་བྱ་བ་རོལ་པོ་ཀྱན་མཐུན་དུ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཁྲལ་ཡིན་
པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་
གསུམ་པར་སོང་པའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་
པའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲལ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེའི་ཐུར་དུ་མེད་
པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོག་
ཁྲལ་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆིག་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་
པའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དུང་སྐྱ་ཚེས་བྱུང་དུ་སྐབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲལ་ཡིན་པ་

བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་
 བར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། མི་རྟག་པ་དུང་སྐྱོ་ཚོལ་བྱུང་དུ་སྐྱུབ་པའི་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་ཏྟེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། མ་ཡིན་པས་ཀྱང་
 མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོག་མི་རྟག་པ་
 ཡིན། རྟེན་མཁའ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྤར་མ་སྟོས་
 བར་ཕྱིས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོལ་བྱུང་དུང་སྐྱོ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱུབ་པའི་སྟོག་ཁྲབ་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་གོ་བྱས་རྟེ། ཚོལ་བྱུང་དུང་སྐྱོ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱུབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་
 ཚོལ་མ་བྱུང་གི་བྲག་རི་ལའང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱད་བཤད་པར་
 རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དུག །རོ་པོའི་
 སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ། སྐྱུབ་ཚུལ་
 ཀྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ། བསྐྱུབ་བྱའི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ། མཐུན་སྟོགས་ལ་
 འདུག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བ། ཚོལ་པའི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་

དང་། དེ་ལོ། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ། འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན། ཅུ་པའི་རྟགས་
 གིས་ཅུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་
 ལྷ་གཟུང་བུ་ཡང་ཡིན་ཅུ་པའི་རྩལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མིད་པ་
 གང་ཞིག ། ཅུ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཅུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། ཅུ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཅུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་
 པ་ལ་ལ། རྩལ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག ། རྩལ་མོན་མོང་
 སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག ། རྩལ་ཁྱད་པར་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་
 ཡང་དག ། རྩལ་རང་ལྟོག་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག ། རྩལ་ཆོས་
 རིས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ ། དང་པོ་ནི། ཅུ་ལྟན་ལ་ལ་
 ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཅུ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་
 ཅུ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། པར་སྐྱབ་གི་ཅུ་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྩལ་མེ་སྐྱ་
 མ་མོན་ཅུ་མོང་སྟེ། ཅུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་ཅུ་པ་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 བདག་རྩལ་དང་དེ་མ་ཐག་རྩལ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྩལ་ཡོད་དེ།
 རང་གི་བདག་རྩལ་དང་དེ་མ་ཐག་རྩལ་ཆང་བ་ཅན་གྱིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
 དེས་འགའ་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི།
 ཉིང་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྩལ་དང་བཅས་ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ནི། ཁ་ནང་བྱ་རམ་
གོང་བྱའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན། བྱར་རོ་སྤྲ་མས་བྱར་གཞུགས་ད་ལྟར་བ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། བྱར་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཞོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་པ་གཉིས། མཆོམ་ཉིད་
དང་། དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ།
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོམ་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
སྤྲ་གཞུང་བྱ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་བྱས་པ་
གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གསུམ་
ཡིན་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོམ་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་པར་
ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟག་པར་དག་པ་
བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་པ་ལ། རང་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་འཕེན་པ། རྟག་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོམ་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ། རང་ཞེས་
བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སྤྲ་འཕེན་པ་དང་། རྟགས་
ལ་འཕེན་པ་གཉིས། ཆོས་བྱུང་དེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་

གི་བྱེད་པ་ཐོ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དྲང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་དེ། དེ་ལྟར་ལྷགས་ལ་འཕེན་
པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
ཅོ། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་
བཅས་ལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མི་རང་གི་བྱེད་པ་ཐོ་མི་འཕེན་པ་
དེ། ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
ཉིད། དངོས་པོ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཅོ།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། དང་ཐོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚེས་སུ་གཞུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་
པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་དང་། སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་
ཐོ་ལའང་། མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། དང་ཐོ་ནི། རང་ཉིད་
མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར། ཨ་ཟ་ལ་ཨ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
ཟག་གིས་ཨ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་
སྐྱབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཉིད་གྱི་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་ཡོད།
 རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་
 པའི་དོན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རང་ཉིད་དེ་སྐབས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་ཆད་མ་ལ་ལྟར་མི་བྱང་བ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྤྲང་བ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་
 དཔྱེན། མི་སྤྲང་བའི་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་། མི་སྤྲང་བའི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། མི་སྤྲང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྱུར་ཡོད།
 མེད་དགག་གྱུར་ཡོད་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། མི་སྤྲང་བའི་འབྲེལ་ཆེ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། ལྷ་
 མི་སྤྲང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྷ་བྱེད་མི་སྤྲང་
 བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཐ་ལ་ཤ་ཐ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་ཤ་ཐ་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འདུག་སྟེ།
 ཤ་ཐ་ལ་ཤ་ཐ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་མྱེད། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ། གཉིས་པ་ནི།
 མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཐ་ལ་ཤ་ཐ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཐ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཐ་ལ་

ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆད་མས་མ་དམིགས་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་བའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་མི་སྣང་བའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མ་ཡིན་
དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མི་སྣང་
བའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་
ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་
འབྱུག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་བའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
གཉིས། མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྣང་རུང་
མ་དམིགས་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན།
ཁྱོད་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་
བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མ་ལ་སྣང་རུང་བས་བྱབ་པ་དེ། ཁྱོད་

དེ་རྒྱལ་གྱི་སྤང་རྒྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་རྒྱང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤང་རྒྱང་གི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་རྒྱལ་གྱི་སྤང་རྒྱང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་དང་མེད་དགག་གི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་སྤང་རྒྱང་གི་
 འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་
 པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་རྒྱང་གི་བྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། སྤང་རྒྱང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
 སྤང་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤང་
 རྒྱང་གི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞི།
 དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་མེད་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་
 མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་
 བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན།
 དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་མེད་པ་ལྟ་
 བུ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་
 ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་
 པ་ནི། དཔེར་ན་དུ་བས་དཔེན་པའི་རྡོ་རྒྱ་གཡ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན།
 དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། འོ་ན་རྟ་བ་དེ་རྟ་བའི་དངོས་རྒྱུ་
འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟ་བ་མེད་པ་དེ། རྟ་བའི་དངོས་རྒྱུ་འབྲེལ་
རྒྱ་དངོས་འབྲས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟ་བའི་དངོས་རྒྱ་
དེ། རྟ་བ་དང་འབྲེལ་པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན་རྩེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འབྲེལ་
ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྟ་བའི་དངོས་རྒྱ་རྟ་བ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་རྟ་
གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་སམ་སྟམ་ལོ།

གཉིས་པ་སྒྲུང་བྲལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
གཉིས་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲུང་བྲལ་
མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་དང་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་
བྱུང་གི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲུང་བྲལ་གི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
ཕན་ཚུན་སྒྲུངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གྱུར་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚེས་སུ་བརྟགས་པའི་དངོས་
པོ་དང་རྣམ་ཐ་དད་གྱུར་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷན་
ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཅ་པོར་བྱུང་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྒྱ་འགལ་དམིགས། བྱ་བྱེད་
 འགལ་དམིགས། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་འགལ་
 དམིགས། འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས། རྒྱ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དུག །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཤར་
 རྟོགས་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་དང་གཞོན་མེད་དུ་
 ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་
 མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་དང་གཞོན་མེད་
 དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་
 མེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་དང་གཞོན་མེད་དུ་
 ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ་མེ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་མེ་
 ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཤར་རྟོགས་ཀྱི་དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན། གང་
 རེག་དང་གཞོན་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་
 བ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། ཤར་
 རྟོགས་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གང་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གཞོན་མེད་
 དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་
 བ་དེ་ལྟ་བུ། དུག་པ་ནི། ཤར་རྟོགས་ཀྱི་དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན།

གང་འབྲས་སྤྱ་མོང་བྱེད་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ།
 དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ།
 དེ་ཡང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཞེས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཅམ་
 ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ནི། གང་རེག་གི་འབྲས་བྱ་དང་། དེའི་བྱ་བ་
 བྱ་དང་། དེའི་ངོ་མོ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་
 བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཆོས་སྒྲིམ་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་གནོད་མེད་
 དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་
 སྒོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
 འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དཔེར་ན་ཤར་སྒྲིགས་ཀྱི་བྱ་
 རོག་ཆོས་ཅན། ལྷག་པ་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ།
 བྱ་རོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ནི། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན།
 དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམ་ཐ་
 དད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མན་ཚུན་

སྒྲུངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ལྷ་གུ་ཚོས་ཅན། སྒྲུང་ཡང་སྤྱི་བ་དོན་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་བྱིད། ཞེས་བཤོད་པའི་ཆོ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།

༥ གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་མོ་ནས་དཔེ་
ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་
གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།

༦ གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཀྱི་མོ་ནས་དཔེ་ན། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། བྱས་པ་དེ་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་འབབ་ཞིག་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་འབབ་

ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་པའི་ཚོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 གྲྭ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལུ་མེན་མ་བཟེད། ལུས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་པ་ཚོགས་
 ཚོས་ཅན་ཏུ་སོང་པའི་ཚོལ་པའི་རོང་། ལུས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་
 པའི་མ་སྐྱད་པའང་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 གཤམ། དེའི་རོང་ལུས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ས་ཡང་དག་གང་
 ཞིག་གང་ཟག་དེ་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལུ་མེན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་
 པ་བཟེན་ནས་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མར་ལུ་མེན་པའི་ལུས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་
 པར་སྐྱབ་པ་པ་ཚོགས་ཚོས་ཅན་ཏུ་སོང་པའི་ཚོལ་པའི་རོང་། ལུས་པ་
 སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་ལྟར།
 དེའི་རོང་ལུས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱད་པའང་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་ལུ་མེ། ཚོལ་པ་དེ་པ་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལུ་པ་དམོས་
 པའི་ཕྱིར། ཚོ་ན་དེ། ལུས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱད་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཉལ་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བུ་ཡིན་ན། བཟོན་བུ་ཡིན་པས་
 མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ལུས་པའི་ཉལ་ས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉལ་
 པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། ཉལ་ས་མ་ལུ་མེ། སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ། ལུས་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉལ་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་གཤམ། དེ་ཚོད་མས་ལུ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལུས་ཉལ་ས་ཀྱིས་

སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་སྐྱབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 ཆད་མས་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱད་ཅིག་
 མ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་ངེས་པར་ཕྱོད་ཏུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྷ་གཟུང་བྱ་ཡིན་
 བ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡང་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
 ཉིད། ལུས་པ་དེ་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་
 ཁྲུབ་པར་ཁས་ལྷན་བར་མི་བྱའོ།

‡ བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོད་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་

བ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་པོ། དང་
 མོ་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱོར་པས་
 མོངས་སྟོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་པའི་དོན་
 ལ་མི་བསྟུ་བར་སྟབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟུ་བ་ལྟ་ཡིན་ན། འཕྱ་ཏུ་སྟོག་
 ལུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་བཟའི་ལུང་
 དེ་ལྟར་སྟབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་བཟའི་
 ལུང་དེ་ལྟར་སྟབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དཔྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 རི་མོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྟུ་བ་མཛོད་ཏུ་ཏུ་སྟབ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟུ་བ་ལྟ་ཡིན་ན་སྟུ་ལུང་གྲགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དཔྱེ་ན། གྲགས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ལུས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྟུ་མི་རྟག་པར་སྟབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟུ་བ་ལྟ་ཡིན་ན།
 ཏུང་མད་སྟོག་ལུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་སྟབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟབ་

པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། སྤྱིར་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། དེས་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་སོགས་གསུམ་སོ་མི་འགལ་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་དག་
 པའི་ཕྱང་དེ་སྦྱོན་པས་ཡོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཕྱང་
 རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། དེ་འབྲའི་ཕྱང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་
 པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་འབྲའི་ཕྱང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྒྱུ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་རེ་
 རེ་ནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༥ ལྷ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོ་
 བས་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱུ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་རྒྱུ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱུ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐྱབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་དགོས་པ་
 གང་ཞེས། གཞི་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་
 ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་
 སྐྱུ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་ཏུ་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་ཚས་དེ་གཞི་དེར་སྐྱབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་
 ཞིག། གཞི་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་
 ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ།
 ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་དུ་ལྟན་ལ་
 ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞོད་པའི་ཆེ་དུ་
 བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེས་ན་མེ་དང་མེ་ཡོད་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དུ་
 ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན་ལ།
 མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཅི་འབྲུལ་པ་མིན་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་མེད་འགར་ཁང་གི་སོལ་བ་དམར་
 འབར་བས་ཀྱང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར།

༥ དུག་པ་ཁོ་ལ་པའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་
 རོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཁོ་ལ་ཡང་དག་མེད་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་

བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་དེ།
ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།
དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་
པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་དོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པའི་ཆེན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥ གཉིས་པ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འགལ་པའི་
གཏན་ཆེགས་བཤད་པ། མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ། མ་
བྱས་པའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་
ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་
ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་སྟོག་དུ་དེས་པ་
དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། འགལ་
རྟགས་ལ་སྐྱས་པ་ཆོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྲུང་ན། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྐྱབ་
པའི་འགལ་རྟགས། སྐྱས་ཐིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
རྟགས། སྐྱས་ཐིན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རྩ་བ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས།
སྐྱས་ཐིན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པའི་
ཆེན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་བསགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ཡང་གངས་ཅན་
པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་
དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས་དག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་
དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་
ན་འདུས་བསགས་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་
འགལ་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་
པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་ཡི་
གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། ཞེས་པར་འདོད་ན། བཤ་ཆེན་གྱིས་
མཛད་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་མེའུ་བཞི་པར་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་
ན་ཞེས་པར་འགྲུར་རོ།།

༥ གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྱོག་
གི་བྱུང་བ་རྣམས་མང་ཡང་མ་ངེས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེ། རང་

ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་
 རྟེན། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་སོང་བའི་
 བཤང་ཐག་གིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་བའི་ལྟོས་གཞི་གཉིས་གང་རུང་ལ་
 སྐྱུ་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དང་། རེས་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱུ་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་། སྐྱུ་མོང་བའི་མ་
 རེས་པའི་གཏན་ཆིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་
 རེས་པའི་གཏན་ཆིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཐག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱུ་
 ཕྱོགས་དང་མི་མ་སྐྱུ་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ།
 རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། གསོན་ལུས་གང་
 ཐག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ། སྟོག་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
 ཆེ་ན་སྟོག་ལྟར་ལྟ་བུའོ།

༥ གཉིས་པ་སྐྱུ་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ། མཆོན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཐག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱུ་ཕྱོགས་དང་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུང་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་། ལྷག་ལྟར་ཀྱི་
 གཏན་ཆིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་
 མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
 ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་
 ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། ཟུར་བཞིར་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 བཞུགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་འང་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆིགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་
 རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་།
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་
 བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། རི་
 མོང་རྩ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུའོ།།
 གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། རྩོ་ཕྱོགས་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ། གསུམ་པ་ནི། གྲུ་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་བྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པའི་ཆེ་
 ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ། བཞི་པ་ནི། གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་
 བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཆེགས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་
 མོང་བའི་གང་ཐག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
 གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་
 གཏན་ཆེགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་
 གཏན་ཆེགས་གང་ཞིག ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་
 མོང་བའི་གང་ཐག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
 པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་
 ཆེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀུན་མཁུན་བསྐྱལ་དོན་དུ་མོང་བའི་
 ཆོས་བའི་ངོར། འག་སྐྱ་དེ་འག་སྐྱ་བའི་སྤྱིས་བྱ་བ་རོལ་སོ་ཀུན་མཁུན་
 མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པ་ལྟ་
 བུའོ། ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་

གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་
 པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀྱན་མཆེན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བའི་
 རོར། འག་སྐྱ་རག་སྐྱའི་སྤྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཀྱན་མཆེན་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའམ་ལྟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་རོར། འག་སྐྱ་དེ་རག་སྐྱའི་སྤྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ལྟ་ལས་
 ཆེ་འཕྲོས་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་
 པ་ལྟ་བུའོ། ལྷག་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་
 ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་
 དག་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་མ་
 ངེས་པས་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་དང་། དེ་འདྲི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་
 ཉལ་ས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ། དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་
 མ་ངེས་པས་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་
 སྐྱ་མི་ཉལ་སར་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་
 ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དང་།
 ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་དེའི་རོར་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱོན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་གཉིས། དང་པོའི་ངོར་
བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་།
གཉིས་པའི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་གང་
ཞིག་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། རྟོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། ལྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས།
ཆོ་ལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་
ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། ཆོས་ཅན་
ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་
མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་
མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆིགས། རྟགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་རྟགས་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་བདུན་ནོ།།
མཆན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར་དུ། སྤྲེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་བསྐལ་བ་ཡིན་

ཏེ། རི་བོང་རུས་ཕྱག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།
 གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རུ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་
 ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་
 ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ལྷ་པ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ལྷག་པ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
 ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། བདུན་པ་ནི། ལྷོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྷན་
 ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་སྟོ་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆེགས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་མེད་ནས་མ་
 གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱེལ་དོན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཤེས་པའི་ཆོད་
 མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱེལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། ཤེས་པའི་

ལྷ་དབངས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་མྱེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
 ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ། གསུམ་པ་ནི། མ་བྱ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པའི་གང་
 རྒྱལ་གི་འོར། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབྱ་མ་ན་ཆོས་ཅན། མ་བྱ་ཡོད་
 དོ། མ་བྱས་སྐྱོ་སྐྱོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །
 བཞི་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གསལ་གྱི་འོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
 མྱེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

༥ གསུམ་པ་ཆོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་
 དབྱེ་ན། སྐྱ་ཆོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས། ཕྱི་ཆོལ་ལ་
 བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས། སྐྱ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གངས་
 ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་འོར། སྐྱོ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བྱ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་འོར། ལྷོན་ཤིང་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ལྷན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་བལྟས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ། གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་པས་གངས་
 ཅན་པའི་འོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་མྱེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

༦ གསུམ་པ་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་
 ལ་བྱལ། །རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དཔེའི་སྐྱོན། དཔེའི་

ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་སྟོན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
 ཚོ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལུ་འདྲིལ་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་
 རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དཔེར་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། གཞི་ལ་སྐྱར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུ་འདྲིལ་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། ། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཞུང་ལུ་འདྲིལ་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་
 སོང་བ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱར་སྐྱང་གཉིས་དོན་གཅིག །
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱར་སྐྱང་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་གཉིས་

དོན་མི་གཅིག་ཏེ། གྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ན། དེ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། འདི་
 དག་ལ་དགག་གཞག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། གཞན་དོན་
 ལེའུའི་རྣམ་པ་ཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་གང་རུང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་
 འགལ་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་
 ཏན་ཅན་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་དང་རྣ་བ་འགལ་ཡང་།
 མིག་ལྟན་དང་། རྣ་ལྟན་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།། རྟགས་ཡང་
 དག་གི་འཛོག་ཟེད། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི། གྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་འཛོག་ཟེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། གྲུ་
 མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན་
 ནོ།། དེས་བྱས་རྟགས་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ།

གསུམ་པ་དཔེའི་སྟོན་ནི། གྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་
 སྟོན་ཅན་གྱི་འཛོག་ཟེད། གྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྟོན་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། གྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
 དཔེར་བརྒྱུད་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་

ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། ། བྱས་
རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སོགས་ལའང་རིགས་འབྲེ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས་
དོན་མི་གཅིག་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་གནད་དུ་ངེས་པར་
བྱའོ། ། བཞི་པ་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་འཛོག་བྱེད་
དེ། མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཐུན་དཔེར་བརྒྱང་བ་ཡང་
ཡིན། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་འཛོག་བྱེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱང་བ་
ཡང་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་གཞི་ཡིན། བྱས་རྟགས་
སོགས་ལའང་རིགས་འབྲེ།

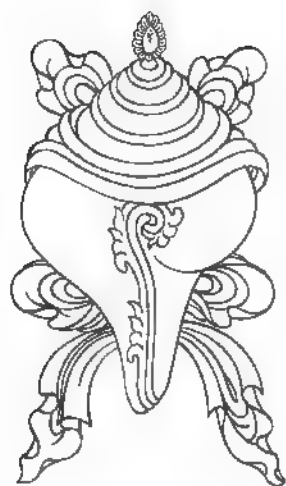
ལྷ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། དངོས་སོ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཚོགས་
དོན་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་
སོ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་
ཉིད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་སོ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་

སྒྲིན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་
 འོན་ཟེད་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱང་བ་ཡང་ཡིན། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དངོས་པོ་དང་དོན་ཟེད་རྒྱས་
 པའི་ཆོགས་དོན་འཛོག་ཟེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་དངོས་པོ་
 དོན་ཟེད་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་
 དངོས་པོ་དོན་ཟེད་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད།
 དཔེར་ན། དངོས་པོ་དོན་ཟེད་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱང་
 བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། ཆོགས་དོན་དེ་འཛོག་ཟེད་
 རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་
 ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཕྱོགས་སུ་བརྒྱང་
 བ་ཡང་ཡིན། ངོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་ཟེད་
 རྒྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བོ།། རྟག་པ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་འཛོག་ཟེད། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། ངོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་
 ལྟ་བུའོ།། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་འཛོག་ཟེད།

ལྷ་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་
གྱི་རོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྷ་ཆང་བ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན། དེ་
བྱས་རྒྱལ་ལའང་རིགས་འགྲེལ། ॥

འདིར་སྐྱས་པ། ལྷ་རིགས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་དེས་བ་ཡིས།
པས་ཆོལ་སྒོ་ཡི་ཐུན་པ་མཐར་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་འཇུག་སྒོ་གྲོས་འདབ་
སྒོར་རྒྱས་པའི་གཉེན། དེ་ནི་མཆོངས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།
གང་དེའི་རིགས་གཞུང་དགོངས་ཐབ་རྒྱན་ཆགས་སུ། སྒོ་བ་པར་
འདོད་ཀྱང་ཡིག་ཁུར་ཆེར་སྦྱི་བས། མ་ཐེག་ཡི་ཐང་ཆད་ལ་པན་པའི་
ཕྱིར། དམ་པའི་གཞུང་བཞིན་མདོར་བསྐྱས་འདི་བསྐྱུན་ནོ། གང་
དག་གང་ཐག་ལ་རྟོན་ཆོས་ལ་མིན། གཞོད་སེམས་སྒྲག་དོག་གདོན་
ཕྱིས་ཡིད་དུགས་པའི། ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ལ་པན་པ་དཀའ་མོད་
ཀྱང་། གཞུང་གནས་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་པན་པའང་སྤིད། དེ་ལས་
བྱུང་པའི་མེགས་བྱས་ནི། རི་མོང་ཅན་གྱི་འོད་ལྟ་བུ། དཀར་བ་
གང་ཞིག་བསགས་པའི་མཐུས། འཇམ་མགོན་བསྐྱུན་པ་ཡུན་གནས་
ལོག། ཅས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གསལ་པའི་མེ་མོང་ཞེས་བྱ་བ།
འབྲས་མི་རྒྱལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་
པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ॥

༡༡॥ ལྷོ་ལྷིག་གི་ལྷོ་མ་ཆིག་ལྷན་དོར་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་ཆེན་ཀྱང་
བཞུགས་སོ།

༡༣༥༥ བ་མོ་མཆོ་བྱི་ཡི། གློ་རིག་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
 ཡུལ་ཅན་གློ་དང་ཡུལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་ལྡན་པ་ཡི། དངོས་པོ་དེ་ཡིན་དཔྱེ་བ་ནི།
 གཞུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ། རྫོང་བྱེད་སྒྲ་ཀུན་དང་པོ་
 དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་དང་། གང་ཟག་མཐའ་དག་
 གསུམ་པ་ཡིན། གློ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དང་། དཔྱེ་བ་གསུམ་
 ལས་དང་པོ་ནི། རིག་པ་གློ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གློ་དང་ཤེས་པ་
 རིག་པ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན། དཔྱེ་ན་རྣམ་
 པ་མང་ཡོད་དེ། རྟོགས་པའི་གློ་དང་མ་རྟོགས་གློ། གློ་རིག་བདུན་དུ་
 དཔྱེ་བ་དང་། ཚད་མ་དང་ནི་ཚད་མིན་དང་། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་
 གློ་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་དང་། སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་གཉིས་སོགས་མང་།

༥ རང་ཡུལ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ལ། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་གློ་
 ཞེས་བྱ། གློ་རིག་བདུན་ལས་མངོན་རྗེས་དང་། བཅད་ཤེས་གསུམ་
 པོ་རྟོགས་པའི་གློ། གཞན་བཞི་མ་རྟོགས་གློ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཡིད་དཔྱོད་རྟོགས་གློར་གསུངས་པ་ནི། ཡིད་
 དཔྱོད་ཅན་གྱིས་རྟོགས་ལ་དགོངས། རྟོགས་ལ་དངོས་རྟོགས་ལྷགས་
 རྟོགས་གཉིས། རྣམ་པ་ཤར་དང་མ་ཤར་བར། ཡུལ་དེ་རྟོགས་ལ་

རིམ་བཞིན་འདོད།། སྒྲེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་སེལ་ལས།། སྒྲིམ་བཏང་
ཆད་མས་དངོས་ལྷགས་དང་།། མངོན་སྒྲིམ་དང་ནི་རྗེས་དབག་གིས།།
དངོས་རྟོགས་ལྷགས་རྟོགས་གསུངས་པ་དེ།། དང་པོ་གོ་སྒྲོབ་རིགས་
པ་དང་།། གཉིས་པ་མདོ་སྒྲེ་པ་ཡི་སྒྲིམ་།། ཡང་ན་སྒྲིམ་གཉིས་
པོ་ནི།། མངོན་རྗེས་སྒྲེ་བྲག་པ་ལ་དགོངས།། ཆད་མིན་སྒྲོ་ཡི་དངོས་
ལྷགས་ཀྱིས།། རྟོགས་རྩལ་གསུངས་པ་འང་དེས་རིགས་འགྲོ།

༥ ཐོ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི།། ཡིད་དཔྱོད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ།།
བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་སེ་ཆོས་དང་།། མངོན་སྒྲིམ་རྗེས་དབག་དང་
བཅས་བདུན།། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ།། གསར་དུ་ཞེན་པའི་
ཆད་མིན་སྒྲོ།། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ནི་མཆན་ཉིད་ཡིན།། དབྱེ་ན་རྩལ་མཆན་
མེད་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྩལ་མཆན་འགལ་བ་དང་།། མ་ངེས་པ་དང་
མ་གྲུབ་དང་།། ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་སྐབ་པའི།། ཡིད་དཔྱོད་དང་
བཅས་ནམ་པ་ལ།། མཆན་གཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུ།། མི་རྟག་ཅེས་
པའི་ངག་ཅུ་ལས།། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ།། དེ་བཞིན་དུ་
ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི།། འགལ་དང་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི།། རྟགས་ལས་དེ་
ལྟར་འཛིན་པ་དང་།། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ།། མི་རྟག་
པ་དུ་འཛིན་པ་ཡི།། ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།། བསྐྱུས་
ན་གཉིས་ཉེ་དང་པོ་ནི།། རྩལ་མཆན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་།། ཡིད་
དཔྱོད་སྒྲིམ་བཞི་པོ་ནི།། རྩལ་མཆན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་དོ།། ཐོས་བྱང་

ཅམ་གྱི་གོ་བ་ནི། སལ་ཆེར་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པས་ན། དེ་རྒྱུན་བརྟན་
པོ་མིན་ཞེས་གསུངས།

༥ ལྷང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡི་སྒོ། རང་གི་འདུག་ཡུལ་རང་མཆན་
ནི། གསལ་བར་སྤང་ཡང་མ་ངེས་པའོ། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་དེར་གྱུར་
པའི་། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་གསུམ། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ནི། གང་སྤང་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ན། ལྷང་ལ་མ་ངེས་
པ་མེད་དོ། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་ལ་ཡང་ལྷ། ཡིད་ནི་གཞན་དུ་
སྒྲིགས་དུས་ཀྱི། སོ་སྒྲེའི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས། རིག་
འཛིན་དབང་མངོན་བར་ལྷ་འཕམ། སོ་སྒྲེའི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་མངོན་
ལྷའི་། ལྷད་ཅིག་ཐ་མ་ལྷ་བྱ་འོ། སོ་སྒྲེའི་དུས་མཐའི་ལྷད་ཅིག་
མའི་། ཡིད་མངོན་དང་ནི་རང་རིག་ཀྱུན། ལྷང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ལ། འཕགས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ནི། ཆད་མ་རིགས་པའི་
རྒྱུན་ལས་གསུངས། དེ་འདྲའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི། རྒྱང་འཕེན་
པ་དང་གཅེར་བྱ་པའི། རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དང་། ལོག་པའི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་དང་། རང་སྟེ་
ཤེ་བྲག་སྤྲ་བ་ཡི། རྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་ལྷ་བྱ་དང་། སོ་སྒྲེའི་རྒྱད་ཀྱི་
རང་རིག་གི། ལྷད་ཅིག་ཐ་མ་ལྷ་བྱ་མང་།

༦ རྟོགས་ཐིན་རྟོགས་པའི་ཆད་མིན་གྱི། རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གི། རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་

བཅད་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི། བཅད་ཤེས་དང་
བཅས་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་དབང་ཡིད་དང་། རང་རིག་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི། བཅད་ཤེས་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད། རིམ་
བཞིན་དབང་མངོན་ལྡན་པོ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
དང་། ལྷན་དང་ལྷན་པའི་རང་རིག་དང་། སྒྲོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་གྱི། ལྡན་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། མངོན་སུམ་ལྡན་ཅིག་གཉིས་
པ་ནི། དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི། བཅད་ཤེས་སུ་ནི་འཛོག་ཀྱང་
རུང་། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡི། ལྡན་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན། གསུམ་པ་མངོན་རྗེས་སོ་སོ་ཡིས། དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་
བུ་དང་། ཆད་མ་ལྡན་ཅིག་གཉིས་པ་བཞིན། བསྐྱ་ན་རྟོག་པ་བཅད་
ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་བཅད་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས།

༥ ལོག་ཤེས་མཆོན་ཉིད་རང་གི་ཡུལ། ལྷན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་
པའི་སྒྲོལ། དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
གཉིས་སུ་ཡོད། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི། ཞེན་རིག་དང་
པོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་འབྱུང་བའི། གསལ་
སྐྱང་ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་
ཆོས་དང་གང་ཟག་གི། བདག་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། གངས་
རི་སྒྲོན་པོར་སྐྱང་བ་ཡི། དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། ཆད་མ་
ཡིད་ཀྱི་སྐྱུ་སེལ་ལས། ལོག་རྟོག་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། སྒྲོ་

འདོགས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་
ཡང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས།

༥ རང་གི་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ། དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐེ་
ཚོམ་སྟེ། དོན་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཆ་མཉམ་པའི། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད་
རིམ་པ་བཞིན། སྤྲི་མི་རྟག་གམ་སྟམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྟག་གམ་
སྟམ་པ་དང་། རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་པའི་སྒོའོ། ཐེ་ཚོམ་ལ་ནི་ཅ་
ཉོན་གྱིས། ཁྱབ་པར་བཞེད་དང་ཉོན་མོངས་ཅན། ཡིན་མིན་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའང་ཡོད།

༦ རང་མཆོན་དང་ནི་སྤྱི་མཆོན་གཉིས། རིམ་བཞིན་སྤང་ཡུལ་
བྱེད་པའི་སྒོ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྟོག་པ་ལོ། དེ་ཡང་རྟོག་བྲལ་མ་
འབྱུལ་པའི། རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དབང་
མངོན་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི།
འབྱུལ་རྒྱ་བཞི་སྟེ་རྟོན་དང་ཡུལ། གནས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལའོ།
བདག་རྒྱེན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས། བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་
དབང་མངོན་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས། རིག་བྱ་
འཛིན་པའི་དབང་མངོན་བར། ལྷ་ཡོད་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་། ཆད་
མ་དང་ནི་བཅད་ཤེས་དང་། སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད། བདག་
རྒྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས། བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིད་མངོན་
ཏེ། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྷ་ཡོད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་

མ་འབྲུལ་པའི། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་
ཡང་གོང་ལྟར་དུ། ཚད་མ་ལ་སོགས་གསུམ་གསུམ་པ་འདད། དེ་
ལ་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ནི། བདག་ཆེན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི།
ཏིང་འཛིན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
མཛོན་སུམ་ཡིན། ཏེན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན་ནི། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་གསུམ། རོ་བོའི་སྟོན་སྒྲུབ་རེ་རེ་ལའང་། མཐོང་སྟོན་
མི་སྟོན་ལས་དང་གསུམ། དུལ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་
རི་སྟེང་མཐེན་པ་འོ། རྟོག་ཕྱོགས་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི། འབྲུལ་
དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།
བྱན་དང་མཛོན་འདོད་ཅེས་བྱ་འོ། མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རབ་རིབ་
བཅས་། ཞེས་གསུངས་དང་པོ་དུག་པོ་ནི། ཏྲུག་པ་མཛོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུབ་དང་། ཐ་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྟོ། ཏྲུག་མེད་མཛོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུབ་སྟེ། གོ་དོན་རིགས་ཆུན་སོགས་སུ་སྟོས། ཏྲུག་མེད་མཛོན་
སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་། མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་སྟོ། ཏྲུག་མེད་ལོག་
ཤེས་དོན་གཅིག་གོ།

༥ དེ་ཡང་རྒྱ་དོན་འབྲེལ་བྱུང་དུ། འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཏྲུག་པ་
སྟེ། དབྱེ་བ་ཏྲུག་པ་དོན་མཐུན་དང་། ཏྲུག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་
གཉིས་། མིང་སྦྱར་དོན་སྦྱར་ཏྲུག་པ་གཉིས། བད་ཏེན་ཅན་གྱི་ཏྲུག་
པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་ནི་སྦྱོར་འདོགས་དང་། རྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་

ཅན་གྱི། རྟོག་པ་གསུམ་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་མང་། གཞན་ཡང་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི། རྟོག་པ་གསུམ་ཡོད་དོན་རིམ་བཞིན། སྐྱ་
སྐྱི་ཅན་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་ཅིང་དང་།
བསམ་བླུང་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དུ། འདྲེས་པའི་གོང་སའི་ཞེན་རིག་གོ།

༥ ཆད་མའི་གངས་ལ་མང་ཉུང་གི །ཡོག་རྟོག་བླུང་ཚུལ་འདི་ལྟ་
སྟོ། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅིར་བྱ་བས། མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཅིག་
ཅན་འདོད། གངས་ཅན་པ་ནི་མངོན་རྗེས་དང་། སྐྱ་བླུང་ཆད་མ་
གསུམ་ཡིན་ཟེར། རིགས་པ་ཅན་བས་དེ་གསུམ་སྟེང་། དཔེ་ཉེར་
འཇལ་དང་བཞི་རྩ་འདོད། རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི་དེ་བཞི་དང་། དོན་
གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་དང་། དུག་
པོ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་ཟེར། ཅ་རི་ཀ་བས་དེ་དུག་སྟེང་། རིགས་པ་
དང་ནི་མི་དམིགས་དང་། ཞེས་གསལ་པ་དང་སྟོན་པ་དང་། སྐྱམ་
སེམས་པ་ཡི་ཆད་མ་བཅས། བརྒྱ་གཅིག་རྩ་ནི་གངས་ངེས་ཟེར།
རང་ལུགས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་
བའི། རིག་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་མངོན་རྗེས་ཆད་
མ་གཉིས། གཞན་ཡང་རང་ལས་ངེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
ཆད་མ་གཉིས། སྐྱས་བཟོད་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བྱ་དང་། དག་དང་ཤེས་
པ་ཆད་མ་གསུམ།

༥ རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྒོག་བླུང་དོན་འཇལ་

རྗེས་དཔག་སྟེ། དབྱེ་ན་དངོས་སྟོབས་གྲགས་པའི་དང་། ཡིད་
ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་བཤད། རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
གཉིས། རོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ།

༥ རང་གི་གཞུང་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དོན། གྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི། དེས་པ་རང་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས། འདྲན་པའི་ཆད་མ་རང་
ལས་དང་། གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་གྱི། ཆད་མ་གཉིས་དང་རྗེས་དཔག་དང་། དོན་བྱེད་
སྤང་ཅན་གོམས་པ་ཅན། གང་རུང་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ལ། རང་ལས་
དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན། གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ། སྤྲུལ་བཟོད་
སྟོན་པ་དབྱེ་བ་ནི། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། མངོན་སུམ་
འབྱུང་རྒྱ་ཅན་དང་གསུམ། སྤང་བ་རང་དང་བདེན་པ་གཞན། སྤྱི་
ནི་རང་དང་བྱུང་པར་གཞན། སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དེས་ཀྱི། ཆད་
མ་གསུམ་སོགས་བཤད་མོད་ཀྱི། དངོས་བརྟགས་བྱུང་པར་བྱེ་བ་
གཅིས། གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ། ཆད་མས་བྱུང་ཆོས་
དེ་ལ། གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ། དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས།
བྱུང་པ་ལ་སོགས་ཞིབ་ཆ་དགོས།

༦ ཡུལ་ལ་སྤང་གཞུང་ཞེན་འཇུག་བཞི། སྤང་ཡུལ་གཞུང་ཡུལ་
དོན་གཅིག་ཅིང་། བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་སྟོན་པའི། སྤྲུལ་འཇུག་སྤང་
སོགས་མ་གཏོགས། ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད། ཞེན་ཡུལ་

རྟོག་པའི་སྒོ་ས་ཚོས་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཀུན་ལ་ཡོད། འབྲུག་
ཡུལ་ཚད་མས་བཅད་དོན་ཏེ། ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ལྟ་གི། སྒྲིམ་བུ་
ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་ལ། སྤང་ཡང་དེ་
ཡི་སྤང་ཡུལ་མིན། དེ་བཞིན་དེ་ཡི་སྤང་ཡུལ་ནི། ཞེན་ས་ཡིན་ཡང་
ཞེན་ཡུལ་མིན།

༥ དབང་མངོན་རྣམས་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ།
རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གི། རྒྱུན་དེ་དེ་ཡི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན།
མཚན་གཞི་དཔེར་ན་གཞུགས་ལྟ་བུ། དེ་འབྲེལ་དབང་མངོན་རང་
དབང་བུ། སྒྲིད་བྱེད་རྒྱུན་དེ་བདག་རྒྱུན་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི། བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་དང་མོ་ནི། དེ་ཡི་བདག་རྒྱུན་
ཡིད་དང་ནི། གཉིས་པ་མིག་དབང་ལྟ་བུ་ལོ། དེ་འབྲེལ་དབང་མངོན་
གསལ་རིག་ཏུ། སྒྲིད་པའི་རྒྱུན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡི་སྤྲ་ལོགས་
དེ་མ་ཐག །བྱང་བའི་ཡིད་ཞེས་ལྟ་བུ་ལོ། དེ་ཡིས་སྤྲ་འཛིན་སོགས་
ལའང་འདྲ། སེམས་ཅམ་ལུགས་ལ་བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་པལ་ཆེར་འདྲ། དམིགས་རྒྱུན་ལ་ནི་དངོས་བཅུགས་གི།
འཛིན་ཚུལ་མི་འབྲེལ་བྱེད་པར་ཡོད།

༦ འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་སྤྲེ་ཚུལ་ལ། དབང་མངོན་སྤྲད་
ཅིག་གཉིས་པ་པན། ཡིད་མངོན་དང་ནི་དབང་ཡིད་གཉིས། སྤྲེ་ལ་

མར་སྐྱེ་དང་འགོས་གསུམ་དང་། ལྷན་གྱི་ཡིད་མཛོན་འདོད་ཚུལ་
ནམས་། མི་འདོད་རང་ལུགས་དབང་མཛོན་གྱི། ལྷན་མཐའ་ཁོ་ནར་
སྐྱེ་བར་བཞེད།

༥ རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་བྱད་པར་ཡང་། སལ་ཆེར་གོང་སྒྲོས་
ཤེས་པར་བྱས། དབང་ཤེས་དང་ནི་མཛོན་སུམ་གཉིས། རྟོག་མེད་
ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཡིད་ཤེས་ལ་ནི་རྟོག་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་
ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

༦ སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་ནམ་
ཤེས་ནམས། རོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན། དབྱེ་ན་མིག་
གི་ནམ་ཤེས་ནས། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་བར་བྱལ་ཡོད། སེམས་བྱུང་
ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་སྟེ། ཀྱན་འགོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ངེས་ལྷ། དགེ་བ་བཅུ་
གཅིག་ཅ་ཉོན་བྱལ། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞིའོ། ཆོར་བ་འདྲུ་
ཤེས་སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྷ། གཙུག་སེམས་
ཀྱན་གྱི་འཁོར་དུ་ནི། འགོ་ཕྱིར་ཀྱན་འགོ་ཞེས་བྱ་འོ། འདུན་པ་མོས་
པ་བྲན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྷ་པོ་ཡུལ། བྱེ་བྲག་པ་ལ་
འདུག་ངེས་ཕྱིར། ཡུལ་ངེས་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན། དད་དང་ངོ་
ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་ཡོད། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱག་
མེད་པའི་དགེ་ཅ་གསུམ། བརྩོན་འགྱུས་ཤིན་སྤངས་བག་ཡོད་དང་།
བྱང་སྒྲོམས་ནམ་པར་མི་འཆེ་ནམས། གཉིན་པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་

ལྷན་སོགས། ཅི་རིགས་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ལོ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་
 ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་བྱལ། ཅེ་ཉོན་ཡིན་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་
 བློ། ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ལོ། ཁོ་དང་ཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་
 འཆིག། ལྷག་དོག་སེར་སྒྲ་རྒྱུད་གཡོ། རྒྱགས་དང་རྣམ་འཆོང་ཆ་
 མེད། ཁྲིལ་མེད་རྒྱགས་ཆོད་མ་དད་དང་། ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྟེན་
 ངས་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་བཅས། ཉི་ཤུ་ཅེ་ཉོན་
 འཕེལ་སྒྲེད་དང་། ཉི་ཕྱིར་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་སོ། གཉིད་འབྱོད་རྟོག་
 དཔྱོད་གཞན་འབྱུར་ཏེ། རྒྱན་སྒོར་མཚུངས་ལྷན་ཅི་རིགས་ཀྱིས།
 དགེ་དང་མི་དགེ་ཡུང་མ་བསྟན། གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུར་བ་ལོ།

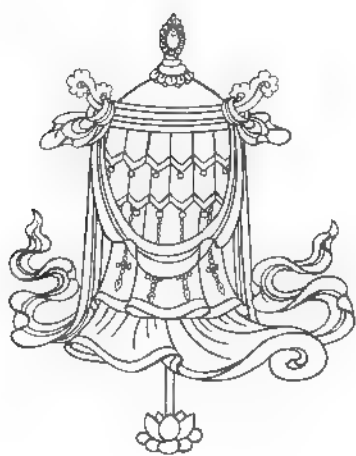
༥ མདོ་སྒྲེ་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་པ། ཐལ་འབྱུར་བ་དང་བྱེ་སྒྲ་གསུམ།
 མངོན་སུམ་ལ་ནི་དབང་ཡིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་
 འདོད་དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན། མདོ་སྒྲེ་བ་དང་
 སེམས་ཅམ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་པས། དབང་མངོན་
 ཡིད་མངོན་རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞིར་བཞེད་
 དོ། འདིར་ནི་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆེར་རྒྱུང་གངས་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་གོ་དོན་སོགས། ཕྱི་དོན་རིགས་
 རྒྱན་སོགས་ལ་སྟོས། །

སྒྲས་པ། རྒྱོ་རྒྱོས་ཞིབ་མོས་ཐུང་དོར་གྱི། རྒྱོ་ཡི་སྒྲ་རིས་འབྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱོ་རིག་རྒྱོམ་ཆིག་མདོར་བསྟུས་འདི། རྒྱོ་བཟང་མིང་

ཅན་ཞིག་གིས་བཞོད། ། འདིར་འབད་དག་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། ། མེགས་
 ཉེས་ལྟ་བུ་འཛི་མིག་སྤེལ་ས། ། མ་ཙོར་ལམ་བཟང་མཐར་སྤྱོད་ཏེ། ། ཀུན་
 མཁེན་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག ། ཚུལ་འདི་ལྟག་བསམ་དག་བ་ཅན། ། དག་
 སྒོང་ངག་དབང་བཟོད་བ་ཡིས། ། མཐུན་ཆུན་སྤྱར་ཏེ་བར་དུ་བསྐྱབས། ། འདིས་མཆོན་
 དུས་གསུམ་དག་བའི་མཐུས། ། ཆེ་འདིའི་པ་མས་ཐོག་བྲངས་བའི། ། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་
 བ་མ་ལུས་པ། ། དལ་འབྱོར་ཏེན་བཟང་འིམ་བརྒྱད་ནས། ། སྤྱ་གསུམ་གོ་འཕང་སྤྱར་
 ཐོབ་ཤོག །

༡༡ ། གཏན་ཆེགས་དིག་པའི་སྒྲིམ་ཆེག་དིགས་
ཡམ་གསལ་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།

༣༣༥༥ འཕྲུག་པ་མཉམ་མེད་ལྟུང་ཉི་ཤུ་ ། རྒྱལ་ཁབ་ཡལ་
 གཅིག་མཐུན་པའི་གཏེར། ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ལྷན་གཉིས་
 དང་། ། ཁུན་མཐུན་ཅོང་ཁ་པ་ལ་འདུད། ། དེ་ཡང་ཆད་མ་ལྷན་འགྲེལ་
 ལས། ། རྒྱལ་ས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱས་པ་ཡི། ། གཏན་ཆེགས་དེ་ནི་ལྷན་
 གསུམ་ཉིད། ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ། གཏན་ཆེགས་སྣང་
 སྣང་དེ་ལས་གཞན། ། ཞེས་གསུངས་ཆེག་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིས། ། རྒྱལ་ས་
 ཆོས་དངོས་དང་དེ་ཆས་བྱས། ། ཅེས་པའི་རྗེས་བྱས་དངོས་སུ་དང་།
 རྒྱལ་བྱས་ལྷན་པ་བསྟན་པ་ཡིན། ། གཏན་ཆེགས་ཞེས་པས་རྟགས་
 དངོས་དང་། ། དེ་ནི་ལྷན་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས། ། དཔྱེ་བ་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་དང་། ། ཆེག་རྒྱུ་གསུམ་པས་གངས་ངེས་པའི། ། རྒྱ་
 མཚན་བསྟན་ཅིང་བཞི་པས་ནི། ། རྒྱལ་རྒྱལ་ས་གཏན་ཆེགས་སྣང་
 སྣང་བསྟན། ། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ནི། ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དཔྱེ་བ་ལ། ། རྟགས་ཡང་དག་དང་སྣང་སྣང་གཉིས། ། ཆོས་ཅན་ཏུ་
 བྱི་གཞུང་བ་དེ། ། ཅོད་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ལྷན་གངས་ཀྱང་། ། ཆོས་
 ཅན་ཅོད་གཞི་དཔག་གཞི་གསུམ། ། དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །
 བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཞུང་བྱ་དེ། ། བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན། ། རྒྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ནི། ། དངོས་དང་ལྷན་པ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་
 ཆོས་གཉིས། ། བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། ། མཐུན་པར་སྟོང་

དང་མི་སྟོང་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་ཟེར། མེད་
 དང་གཞན་དང་འགལ་བ་ཡི། མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་རྣམ་གསུམ་ཡོད།
 མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་སོ། རེ་རེར་སྐྱ་བཤད་འཇུག་
 གི་སྟུ། གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའང་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པ་ནི། ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་ཞེས་
 པ་སྟོགས་ཆོས་དང་། རེས་བྲུབ་དང་ནི་སྟོག་བྲུབ་སོ། སྟོགས་སྐྱའི་
 འཇུག་གཞི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
 གྱི། སྟོགས་དང་དེ་འབྲའི་དཔག་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་དང་། དཔག་བྱའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཚྭ་གཞི་དང་ནི་
 དེ་སྐྱབ་གྱི། གཞི་རྣམས་དོན་གཅིག་རྣམ་གྲངས་ཡིན། མཐུན་སྟོགས་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེས་པའི། དངོས་ཟིན་སྟོགས་དང་དཔག་བྱ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་དཔག་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་སྐྱབ་གྱི།
 ཆོས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། སྟོར་སྟོར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་དང་།
 སྟོགས་དང་རེས་སྟུ་དཔག་བྱ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཆོགས་དོན་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱས་པའི། ཚྭ་གཞི་དང་ནི་ཚྭ་གཞི་
 ཡི། བྱུང་པར་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་
 ཡིན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ། ཆོགས་དོན་དེ་ཡི་ཡ་གྲུལ་
 བྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་

མཆན་ཉིད་ཟུར།། བཞི་བཞི་སྟོས་པའི་བསལ་བྱ་ནི།། ཆོས་ཅན་ལ་ནི་
འགོད་ཚུལ་དང་།། མཐུན་པར་ཡོད་པ་དང་ནི་ཉིད།། དེ་ལྟར་ངེས་པ་
གཉིས་ཏེ་བཞིས།། མ་གྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་རྣམས་སེལ།། མཐུན་པའི་
སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་།། དེ་
ལྟར་ངེས་པ་གཉིས་བཅས་བཞིས།། གཙོ་བོར་འགལ་རྟགས་སེལ་བ་
ཡིན།། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་དང་།། མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་བཅས་
བཞིས།། གཙོ་བོར་མ་ངེས་པ་རྣམས་སེལ།། དེ་ཡང་ཡོད་དང་ཁོ་
ནའི་སྐྱུས།། གཙོ་བོར་དོན་སྟོན་སེལ་བ་དང་།། ངེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོ་སྟོན་སེལ།། རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ།། རོ་བོ་དང་ནི་བསྐྱབ་
བྱ་དང་།། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས།། མཐུན་པའི་སྟོགས་
ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་།། ཆོལ་བའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱུག །དང་པོ་དོ་བོའི་
སྟོ་ནས་ནི།། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ།། བསྐྱབ་བྱའི་སྟོ་
ནས་དངོས་སྟོབས་དང་།། ཡིད་ཆེས་པ་དང་གྲགས་རྟགས་གསུམ།།
སྐྱབ་ཚུལ་སྟོ་ནས་དོན་སྐྱབ་དང་།། དོན་འབའ་ཞིག་དང་མ་སྟང་དང་།།
མ་སྟང་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་དང་བཞི།། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ནི།།
སྐྱབ་རྟགས་དང་ནི་དགག་རྟགས་གཉིས།། འཇུག་ཚུལ་སྟོ་ནས་མཐུན་
སྟོགས་ལ།། རྣམ་གཉིས་འཇུག་དང་བྱེད་བྱེད་གཉིས།། ཆོལ་བའི་སྟོ་
ནས་རང་དོན་དང་།། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་སོ།། དེ་
དག་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་ཏེ།། དབྱེ་སྟོ་བྱི་མ་ལྡ་པོ་ལ།། འབྲས་བྱ་རང་

བཞིན་མ་དམིགས་པའི། ཉགས་གསུམ་པལ་ཆེར་སྐྱར་བྱ་བྱང་།
 འབྲས་ཉགས་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཆོས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས། བྱ་
 བ་ལས་ནི་མེད་ཤེས་དང་། རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱ་ཤེས་སྐྱར། བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་
 རྩོད་ལྟུགས་ཀྱི། རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་ཆེག་ཤང་
 དང་པོ་གཉིས། དཔེ་ཡི་འབྲས་ཉགས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་། བྱི་མས་
 དོན་གྱི་འབྲས་ཉགས་བསྟན། དེ་དོན་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་
 ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བྱ་ནི། གཏན་
 ཆེགས་ཞེས་གསུངས་འབྲས་བྱ་ནི། ཉགས་སྐྱ་བཞོད་དེ་རྒྱ་སྐྱར་
 པ། འབྲས་ཉགས་ཡིན་ཏེ་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་དང་སྟོན་སོང་
 སྐྱབ་། བྱི་སྐྱབ་བྱང་པར་སྐྱབ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་
 དང་། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆད་སྐྱབ་དང་བྱག །བཤད་དོ་གཞན་ཡང་
 མཐུན་སྟོགས་ལ། བྱབ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་འཇུག་པ་གཉིས། འབྲས་
 བྱའི་ཉགས་སྐྱར་པལ་ཆེར་ལ། སོང་ཆོད་དང་ནི་བཞོད་ཆོད་ཀྱི།
 ཉགས་ཆོས་གཉིས་གཉིས་འཛོག་པ་ཡིན། ཉགས་རྣམས་པལ་ཆེར་
 མདོན་སུམ་དང་། བྱབ་པ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི། ཆད་མའི་སྟོབས་
 ལས་བྱབ་པ་སྟེ། དབང་ཚོན་མདོན་སུམ་སྟགས་གཅིག་དང་། དབང་
 འབྲིང་གསུམ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྟུང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

༥ རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཉགས་ཡང་དག །མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་
 ལས་དགེ་སྟོང་དག་གང་སྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་བདག་

ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས། འཆད་པར་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་། འབྲེལ་
 བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཆོས།
 ལྷན་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན། དབྲེན་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས། རང་གི་ལྟོས་ཆོས་མི་འཕེན་
 པ། བྱད་པར་དག་པ་པ་ཡིན་ལ། འཕེན་པ་བྱད་པར་ལྟོས་པ་པའོ།
 འདི་ལ་ལྟོས་ཆོས་ཟུམ་གཞན་དང་། ཟུམ་གཞན་མིན་པ་འཕེན་པ་
 གཉིས། ལྟོས་ཆོས་ཟུམ་གཞན་འཕེན་པ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 འཕེན་པ་གཉིས། རྒྱ་འཕེན་པ་ལ་དངོས་སུ་དང་། དུགས་ལ་འཕེན་
 པ་རྣམས་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རང་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་བྱིད་
 དུང་རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཅོ་བ་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིད་ ཞེས་པའི་སྟོང་པའི་རྟགས་དེ་
 གཉིས་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྟོས་ཆོས་རང་དང་ཟུམ་གཞན་རྒྱ་དངོས་སུ་
 འཕེན་པ་དང་། བྲས་པ་དེ་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྟོས་ཆོས་རང་དང་ཟུམ་
 གཞན་རྒྱ་དུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན། རང་འབྲས་སྟེད་བྱེད་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་
 རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྟོས་ཆོས་རང་དང་ཟུམ་གཞན་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་
 འཕེན་པའོ། རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་རྟུལ་པ་དང་། སྟེ་ལྷན་དང་། དངོས་
 མོར་ཡོད་པ་རྣམས་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ན་རྟགས་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་
 རང་གི་ལྟོས་ཆོས་རང་དང་ཟུམ་གཞན་མ་ཡིན་པ་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྟེ་
 པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་འཕེན་པའི་བྱིད་ བྲས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ།
 བྱོགས་ཆོས་དབང་རྣམས་མངོན་སུམ་དང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་འགའ་

ཞིག་གིས།། བ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེས།། རེས་བྲུབ་སྐྱབ་པ་
སྒྲིམ་མེད་དང་།། རྟོག་བྲུབ་གནོད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན།།

༥ མ་དམིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།། ཆད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་
པ།། མེད་པ་མི་འཇུག་འབྲས་བྱ་ཅན།། གཏན་ཆེགས་བྱེ་བྲག་ལ་
སྒྲིམ་ནས།། འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བྱ་ཅན།། ཞེས་གསུངས་
ཆེག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས།། མི་སྒྲུང་བ་དང་ཕྱི་མ་ཡིས།། སྒྲུང་རུང་
རྟགས་དེ་བརྟན་པ་ཡིན།། བསྐྱབ་ཆོས་མེད་དགག་སྐྱབ་པ་ལ།། ཚུལ་
གསུམ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི།། མ་དམིགས་རྟགས་ཡིན་དཔྱེ་བ་
ནི།། མི་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་རུང་གཉིས།། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་
པའི་དོན།། རྟོགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ལ།། སྒྲུང་མི་རུང་དང་སྒྲུང་
རུང་གིས།། མི་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་རུང་ཟེར།། དང་པོར་འབྲེལ་ཆེ་མ་
དམིགས་དང་།། འགལ་ཆེ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་དེས།། མིང་མཐར་
དགག་ཆེག་སྐྱར་བ་ཡི།། མེད་དགག་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ།།
འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།། དཔྱེ་ན་རྒྱ་དང་བྲུབ་བྱེད་དང་།།
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ།། དེོས་འབྲས་མ་དམིགས་
པ་དང་བཅས།། རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཞུགས་པའང་ཡོད།། དགག་བྱའི་
ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཆེ་ཡི།། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས།། གང་
རུང་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ།། འགལ་ཆེ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་དོ།།
སྐབས་འདིར་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ནམ།། རོ་པོས་བསྐྱལ་པ་གསུམ་

དུ་བཤད། ལྷ་རྩུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ། དཔྱེ་ཚུལ་མང་ཡང་རང་
ལྷགས་ནི། འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་ཆེ་དམིགས་
པ་དྲུག་བཅས་བརྒྱུད་པ། བཞུགས་ལྷན་པ་འགལ་པ་བརྟེན་པ།
གཅིག་བཅས་དགག་རྟགས་བརྒྱ་གཅིག་དུ། དགག་རྟགས་ཐམས་
ཅད་འདུས་པས་ན། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གང་དུ་ཡང་། དེ་ལས་མང་བ་
མ་གསུངས་ཞེས། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ།

སྤྱིར་ན་དགག་རྟགས་དཔྱེ་བ་ལ། དགག་བྱའི་སློ་ནས་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། སློགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་སློ་ཆོལ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་
བརྟགས་པའི་དོན། ལྷ་རྩུང་དང་ལྷ་རྩུང་གིས། རྣམ་འབྲེལ་ཅ་
བས་དངོས་ཟིན་ལྟར། མི་སྤྱང་བ་དང་སྤྱང་རྩུང་གི །མ་དམིགས་པ་
ཡི་རྟགས་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དགག་རྟགས་ལ་
མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། ལྷ་རྩུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགོས་པའི་སློ་ནས་གསུམ་དང་བཞི། དེ་བྱིར་
རྒྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་དག །ཅེས་སོགས་རྒྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་དང་། རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་བསྟན། ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་
གསུམ་བཤད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལ་སློས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སློན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས། འགལ་དང་འབྲས་བྱ་དག་བྱུང་དང་། ཞེས་
སོགས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གིས་ནི། དངོས་བསྟན་རང་བཞིན་
འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་ནི། རྒྱ་

དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི།། འབྲེལ་ཁྲིམ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
 བཅས།། སྤྱད་བྱེད་སྒོ་ནས་བཞི་བྱ་དཔྱེ།། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་
 ཚ་བས་དངོས་སུ་དཔྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་དང་། བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་
 ཏུ་འདུས་པའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་དཔྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་
 སྤྱིང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡི།། འབྲེལ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བྱེད་མ་དམིགས་
 དང་།། རྒྱ་དང་ཁྲིམ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་།། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
 འབྲས་དམིགས་ཏེ། འགལ་ཁྲིམ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་བཅས།། ཡན་
 ལག་སྒོ་ནས་བརྒྱད་ཏུ་བཤད།། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐབས་འདིར་
 འབྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། དགག་
 ཏུགས་འདུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་ནི།། རྒྱ་དང་ཁྲིམ་བྱེད་འགལ་དམིགས་
 དང་།། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་འགལ་འབྲས་དམིགས།། འབྲས་
 ཏུ་འགལ་དམིགས་རྒྱ་དང་ནི།། འགལ་བའི་འབྲས་ཏུ་དམིགས་པ་
 སྟེ།། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ནི།། བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྲིམ་དམིགས་
 པ་ཏུག །ལོང་སྒོས་འབྲེལ་ཁྲིམ་མ་དམིགས་པ།། བཞི་བཅས་དགག་
 ཏུགས་བཅུར་དཔྱེ་བ།། རྣམ་ངེས་སུ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་འགལ་དམིགས་ཏུག་དང་། འབྲེལ་ཁྲིམ་མ་དམིགས་པ་
 བཞིར་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། དེ་སྤྱིང་པན་

ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ།། བརྟེན་པ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཏུ།།
 རིགས་ཐིགས་ལས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། རིགས་ཐིགས་ལས། འདི་ནི་སྦྱོར་
 བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་
 རྟེན་དུ་མི་སྤང་བའི།། འབྲེལ་རྒྱའི་རྒྱ་དང་བྱེད་དང་།། རང་བཞིན་
 ལ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ།། བསྐྱེད་པས་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན།།
 གྲུབ་ཆེན་རྩེ་དུ་རི་དང་ནི།། གྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། མི་དམིགས་པ་
 འདི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་མང་པོར་འབྱུར་རྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཅུ་
 གྲུག་གོང་པ་ལས་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་བཤད་དོ།། མར་འབྱུར་སྤྲས་པའི་
 རྩེས་འབྲངས་ནས།། རྟོག་གེ་སྤང་ལས། འདི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་
 གྲུག་ཏུ་འབྱུར་རྟེ། ཞེས་འབྲེལ་རྒྱ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་བཅུ་
 གཉིས་རྟེ་བཅུ་གྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། གཅང་ནག་བཙོན་འབྱུས་སེང་གེ་
 དང་།། ཚོས་རྩེ་ས་པར་བཞེད་པ་ལྟར།། རྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་
 ལས།། རང་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་དང་།། འགལ་བའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པ་བཞི།། དེ་ལྟར་རིམ་བར་སྦྱར་བ་ཡི།། འགལ་བའི་འབྲས་
 བྱ་དམིགས་པ་བཞི།། འགལ་བའི་བྱེ་བྲག་བྱ་དམིགས་པ་ཡང་།། བཞི་
 བཅས་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་དང་།། འབྲེལ་རྒྱ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་
 དང་བཅས།། དབྱེ་བ་བཅུ་གྲུག་བཤད་པ་ཡིན།། འདི་ནི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་
 དབྱེ་ལ།། མཁས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ།། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་
 བཅུ་གཉིས་པོ།། འགལ་དམིགས་ཀྱུག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན།། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ག

ཆེན་ལས། དགག་རྟགས་བཅུ་པོ་འདི་ལས་མང་བར་འདོད་པ་ནི་རྟག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་
 བ་འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་བཞི་
 དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་ལ་འགལ་དམིགས་དུག་སྟེ་བཅུ་པོ་དེར་མ་འདུས་པར་
 གཞན་འདོད་པ་བཀག་གོ། དེ་ནི་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། བཞི་
 ཆེན་དང་པོའི་གསུམ་པ་དང་། བཞི་ཆེན་གཉིས་པའི་བཞི་པ་དང་།
 བཞི་ཆེན་གསུམ་པ་དང་བཅས་པའི། དུག་པོ་དོར་པའི་སྟག་མ་ཡིན།
 ཁ་ཆེ་རྒྱ་ན་ཕྱི་དང་། མོ་ཆེན་དང་ནི་བྱུང་མེད་གིས། འགལ་
 དམིགས་བཞི་ཆེན་བཞི་བཤད་དེ། གོང་སྟོན་འགལ་དམིགས་བཅུ་
 གཉིས་སྟེང་། རང་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་དང་། འགལ་པའི་རྒྱ་
 དམིགས་པ་བཞི་བཅས་། རྟགས་སྟོར་འདི་བཞིའི་མཆན་གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན།
 མེ་རྒྱས་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་མོན་པའི་ཤར་གཞིར། གང་རེག་དང་།
 གང་འབྲས་སྟེ་མོང་བྱེད་དང་། གང་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བ་མེའི་རེག་པ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་གནས་པ་རྣམས་མེད་པར་སྟབ་པ་ལ་མེ་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱེད་
 པར་མོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། འགལ་དམིགས་དབྱེ་བ་བཅུ་དུག་དང་།
 དེ་ལ་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ། བཞི་བཅས་ནི་ཤུའང་འདོད་མོད་ཀྱི།
 འདི་ཡི་རྒྱ་རྟགས་བཞི་པོ་དེ། རྣམ་འབྲེལ་རྣམ་ངེས་རྩ་འབྲེལ་དང་།
 རིགས་གཏེར་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སོགས་དང་
 འགལ་བས་ན། རང་གི་བྱུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན། ཡན་ལག་སྟོན་ནས་
 དབྱེ་བ་ནི། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་

བ་བརྩ་གཉིས་བཅས། གོང་དུ་བཤད་པ་བརྩ་བྱུག་སྟེང་། ཕན་ཚུན་
 སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི། དེས་བས་སྟོས་པ་འགོག་པ་དང་།
 སྟོས་བས་དེས་པ་འགོག་པ་གཉིས། མི་སྤང་བ་ཡི་དགག་རྟགས་
 གསུམ། བསྐྱེད་པས་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ཡིན། རྩོམ་གྱི་དང་ལོ་ཆེན་
 སོགས། ཉེར་གཅིག་སྟེང་དུ་རྩུ་རྟགས་བཞི། བསྐྱེད་ནས་དགག་
 རྟགས་ཉེར་ལྔ་འདོད། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཉེར་གཅིག་སྟེང་།
 རང་བཞིན་རྩུ་དང་འབྲས་བྱ་དང་། རྩུ་བྱེད་དང་ནི་འགལ་བ་ཡི།
 རྩུ་བྱེད་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་བཞི། མཆོན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཤར་ཕྱོགས་
 གི་ཅན་དན་གི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ལྟ་བར་ནོན་པའི་གཞིར། ཤར་རེག་སྟོར་བཞི་
 མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་གི་ཅན་དན་གི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ལྟ་བར་ནོན་པ་
 རྟགས་སྟ་གོད་པའོ། བསྐྱེད་པས་ཉེར་ལྔ་འདོད་རུང་གསུངས། དེ་ཉེར་
 དབྱེ་སྟོ་བརྩ་གཅིག་ལས། གཉིས་དང་གསུམ་དང་བརྩ་བཞི་དང་།
 ཉེར་གཅིག་ཉེར་ལྔའི་དབྱེ་བ་ལ། དགག་རྟགས་སྟེ་ཡི་དབྱེ་བ་དང་།
 བཞི་བརྩུད་བརྩ་དང་བརྩ་གཅིག་དང་། བརྩ་བྱུག་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་བྱུག །
 སྤང་རུང་རྟགས་གི་དབྱེ་བར་འདོད། རྩོམ་གྱི་དང་ལོ་ཆེན་ལྷགས།
 རྩུ་རྟགས་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡི། བརྩ་བྱུག་ཉི་ཤུ་ཉེར་ལྔ་ཡི། དབྱེ་བ་
 རྩུ་གསུམ་དོར་བྱ་ཡིན། འགལ་བའི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་དམིགས།
 བཞི་པོ་བསྐྱེད་པའི་བརྩ་བྱུག་དང་། ཉི་ཤུ་ཉེར་ལྔའི་དབྱེ་བ་གསུམ།
 རང་གི་ལྷགས་ལ་འདོད་ཀྱང་རུང་། ཟབ་གསལ་རྣམ་དབྱེད་སྟེ་ཞིབ་

ཀྱིས། རྟོགས་དགའི་དགག་རྟགས་དབྱེ་བ་རྣམས། མ་འདྲེས་གསལ་
 བར་ཕྱེ་བ་འདྲིར། རོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་དབྱེས་དབྱུར་རོལ།
 བསྐྱབ་བྱ་ཅུང་ཟད་སྒོག་བྱུར་ནི། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་
 དང་། ལྷན་སྒོག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་དང་། འདོད་པས་བཞག་པ་
 ཅམ་གྱི་ཆོས། སྐྱབ་བྱེད་གཤམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། བསྐྱབ་ཆོས་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག །སྐྱབ་པ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་རྟགས། རོན་
 བྱལ་རྟགས་དང་དེ་ལྟར་དུ། མཆོན་བྱ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་ནི། མ་སྟང་
 སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡིས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་དང་། འབའ་ཞིག་
 སྐྱབ་སོགས་མཆོན་པར་བྱས། སྟོར་སྟོར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ།
 མེད་དགག་བཟུང་བ་དགག་རྟགས་དང་། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་
 གཉིས། གང་བྱང་བཟུང་བ་སྐྱབ་རྟགས་ཡིན། མཐུན་སྟོགས་བསྐྱབ་
 བའི་ཆོས་ཡིན་ན། རྟགས་དེས་བྱབ་པ་བྱབ་བྱེད་དང་། བསྐྱབ་བའི་
 ཆོས་ལ་རྟགས་དེ་ཉིད། ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། རྣམ་གཉིས་
 འདུག་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡིན་འགོད་དབང་དུ་བྱས། ཡོད་
 འགོད་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་བྱས། གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་མ་སྟོས་
 པའི་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་རྟགས། རང་རོན་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ། སྟོས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས། གཞན་རོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གསུངས། དེ་
 ཡང་ཆོས་བྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི། རོན་རྟགས་ལ་ནི་གཞན་རོན་དང་།

བསམ་བློ་གི་ནི་རྟོན་རྟགས་ལ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་
བྱ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འདྲལ་བ་ཡི། ཆད་མས་བྲངས་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ག །ཅིག་ཅར་བྲན་པའི་ཞེས་བ་ནི། རྟགས་འདྲིན་སེམས་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོན་སྤྲུང་བཀ་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོར་ངེས་རྟོན་སྟེ། རྟོན་གཅིག་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཆེད། སྐབ་ངག་
ཡང་དག་འགོད་པ་ཡིན། རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་སོ།
སྟག་ཆད་མེད་པར་གསལ་བྱེད་ངག །གཞན་དོན་རྟོན་སྤྲུང་བཀ་པ་
ཡིན། དེ་དང་རྟགས་ཆོག་ཡང་དག་དང་། སྐབ་ངག་ཡང་དག་དོན་
གཅིག་གོ །སྐབ་ཤད་སྐབ་སོ་རང་ལས་གཞན། བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་
དོན་བྱེད་པས། གཞན་དོན་ཞེས་བྱ་རྟོན་སྤྲུང་བཀ་ཀྱང་། བྲགས་པའི་
ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་རང་འབྲས་རྟོན་སྤྲུང་བཀ་གི །རྒྱ་
བྱིར་འབྲས་བྱའི་མིང་གིས་བྲགས་། དགོས་པ་རྟོན་སྤྲུང་བཀ་བྱེད་པ་
ཡི། རྟོན་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་བྱིར་དང་། གཞན་བྱེད་ངག་གི་རང་
བཞིན་བྱིར། དེ་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི །ཚུལ་གསུམ་བརྟོད་
པའི་ངག་ཡིན་བྱིར། རྟགས་ཆོག་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་ལོ། སྐབ་བྱེད་
ཡང་དག་བརྟོད་པའི་ངག །ཡིན་བྱིར་སྐབ་ངག་ཡང་དག་གོ །དབྱེ་ན་
ཆོས་ནི་མཐུན་སྟོར་དང་། མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་གཉིས།
རྟགས་དེ་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ། ཡོད་པར་དངོས་སྟོག་བྱེད་དང་།
མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ནི། ཁོ་ནར་དངོས་སྟོག་བྱེད་ངག །རིམ་

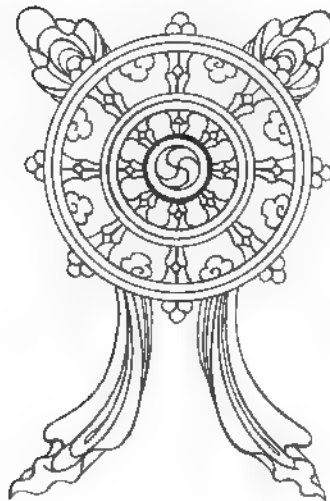
བཞིན་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་དེ། ཡན་ལག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན། དམ་
 བཅའ་ཕྱོགས་ཆོས་དཔེ་དང་ནི། ཉེར་སྦྱར་དང་ནི་མཐུག་སྦྱད་དེ།
 ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་སྦྱབ་དག་ནི། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་མཐུག་སྦྱད་
 དང་། ཉེར་སྦྱར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྒྱུ་ཤིག །ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་མ་
 ཆང་བས། ལྷག་ཆད་སྦྱོར་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྦྱབ་
 དག་ཡང་དག་མིན། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡི། དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱ་གཏན་ཆེགས་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་བསྦྱབ་བྱ་སྟེ།
 རྒྱལ་གསུམ་ཆང་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ། བརྟེན་ནས་གོ་བུའི་ཆོས་
 གང་ཞིག །ཕྱོག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་
 བསྦྱབ་བྱ་ལོ། དཔྱེན་རང་དང་གཞན་དོན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་
 བསྦྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར། རྒྱལ་གསུམ་ཆང་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན། ཕྱི་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བདུས་དང་། རིགས་
 ཡོད་གསུངས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཕྱོག་ཕྱོགས་གཏན་ཆེགས་ལྟར་
 ལྟར་ནི། སྦྱོར་སྦྱོར་གཅིག་ལ་མཆོན་གྱུར་ན། རྟགས་སུ་བཞོད་ཀྱང་
 རྒྱལ་གསུམ་མིན། རྟགས་ལྟར་སྦྱང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན། མ་གྲུབ་
 འགལ་དང་མ་ངེས་གསུམ། རྟགས་བཞོད་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ལ།
 མ་གྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དཔྱེན་དོན་དང་རྫོ། ཆོས་པ་ལ་
 སྟོས་མ་གྲུབ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ནི་
 རོ་བོ་དང་། གཞི་རྟགས་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་

གཅིག་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ། ཉགས་
 མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པར་ཆོས་ཅན་དང་ནི་ཉགས་། དེ་
 གཉིས་གྱི་ནི་འབྲེལ་བ་ལ། ཟེ་ཆོས་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་གསུམ་། གཞི་
 ཉགས་གཞི་ཆོས་ཆོས་ཉགས་ནམས་། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་ལ།
 ཤེས་འདོད་ལ་ལྟོས་གསུམ་དང་བཅས་། ལྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་དུག་།
 ལྟོ་ལ་བ་ལ་ལྟོས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་ལ་དང་ནི་ཕྱི་ལྟོ་ལ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མ་གྲུབ་པའོ། ལྟོ་དོན་རིགས་རྒྱན་ལྟར་ན་ནི། ཐ་
 དད་མེད་པ་གསུམ་དང་བཅས་། དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་བརྒྱད་།
 ཤེས་འདོད་མེད་པ་གཅིག་དུ་བཤད་། འགལ་བའི་ཉགས་གྱི་མཆན་
 ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པ་
 འོ། དཔྱེ་ན་ནམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དོ་མོ་དང་།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་། ལྟོ་ལ་པའི་འགལ་ཉགས་བཞི་ཡིན་
 འོ། མ་ངེས་པ་ཡི་ཉགས་ཞེས་པ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་འབྲེལ་
 ནི། ཕྱི་ལྟོ་ལ་གྱིས་ནི་མ་ངེས་པའོ། དཔྱེ་ན་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་
 གཉིས་། ཕྱོགས་ཆོས་སྐབས་གྱི་ཕྱི་ལྟོ་ལ་གྱིས་། ཉགས་དེ་མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་། གང་དུ་ཡང་ནི་མ་མཐོང་བ། ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་ཉགས་ཡིན་ལ། དཔྱེ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་དང་། དེ་
 བཞིན་ཕྱོགས་ནི་གཉིས་ཀ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ལྟར་
 གྲང་། གཉིས་ཀར་མ་མཐོང་ནམ་གསུམ་ཡོད། གོང་ལྟར་ཕྱོགས་ནི་

གང་རུང་ལ། མཐོང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་ན་གཉིས་ཀར་
 མཐོང་ཅམ་དང་། དེ་བཞིན་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་། མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་བཅས་གསུམ།
 ཡང་ན་བཞི་སྟེ་སྟོགས་གཉིས་ཀར། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་རྣམ་གཉིས་
 དང་། དེ་བཞིན་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 ཁྱབ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་བཅས་སོ། ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ནི་
 ཐེ་ཆོམ་གྱི། ལྷག་མ་ལྷན་ཕྱིར་ལྷག་ལྷན་ཏེ། མ་དེས་རྟགས་དང་
 རོན་གཅིག་ཡིན། རིགས་རྒྱན་ལྟར་ན་སྟོགས་གཉིས་ཀར། དེས་པ་
 དངོས་ཀྱི་མ་དེས་དང་། གང་རུང་ལ་དེས་ལྷག་ལྷན་ཏེ། དེ་ཡང་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་དེས་ནས། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅན། ཡང་
 དག་ལྷག་ལྷན་ཞེས་པ་དང་། བརྒྱུག་པ་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་ཡིན།
 སྟོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས་བཤད་པའི། སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
 ཆེགས་དག། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། གླ་དང་གླ་དང་དུང་གླ་
 དང་། གླ་དང་གླ་དང་དུང་གླ་དང་། དུང་གླ་དུང་གླ་གླ་དང་བཅས།
 དགུ་པོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན། རྟག་དང་མི་རྟག་ཅོལ་བྱང་དང་།
 བར་དུ་རྟག་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཅོལ་བྱང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག་། དེ་
 དགུ་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གསུང་། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་།
 བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཅོལ་ལས་བྱང་། མི་རྟག་ཅོལ་བྱང་རིག་བྱ་མིན།
 དེ་དགུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འོ། དང་པོ་གསུམ་པོ་མཐུན་སྟོགས་ལ།

ཁྱབ་བྱེད་གཞིར་བཞག་མི་མཐུན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་རྣམ་
གཉིས་འདུག །བར་བ་རྣམ་གསུམ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། གཏན་མེད་
གཞིར་བྱས་མི་མཐུན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་རྣམ་པ་གཉིས། ཐ་
མ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། རྣམ་གཉིས་འདུག་པ་གཞིར་བཞག་
ནས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། གཏན་མེད་དང་ནི་རྣམ་
གཉིས་སོ། དེ་ལྟར་ཆད་མ་ཀུན་བདུས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་གསུམ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་འདི་རྣམས་རང་རང་གི །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡི།
ཞོལ་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག །དེ་ཡང་གཏན་ཆིགས་འཁོར་ལ་ཡི།
སྐྱས་ཐེན་ཏྱགས་སྦྱར་འགའ་ཞིག་ལ། ཆིག་སྦྱོན་འདུག་ཕྱིར་དོན་
སྟོན་ནི། རིགས་པས་དབྱེད་དེ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཏན་ཆིགས་དག་
པོ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཡང་དག་དང་ནི་འགལ་ཏྱགས་དང་། དངོས་
དང་ཐུན་མོང་མེན་པ་སྟེ། སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་དང་།
ལོགས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཏེ། ལུང་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་
ངེས་པ། དབྱས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལོ། ཏྱགས་ཡང་དག་གི་གོ་
ལས་རྣམས། ཤེས་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྦྱང་བསྟན། ཡང་དག་
དང་ནི་ལྟར་སྦྱང་གི །རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཆེད། ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་དགའི། རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་པ་པ་

ཡིན།། དེས་ན་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་ནམས།། ཡང་དག་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་
ཏེ།། རྒྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་རབ་བྱེ་ནས།། སྐྱ་གསུམ་གླིང་དུ་བཞོད་པར་མཛོད།། དེ་
ལྟར་གཏན་ཆེགས་རིག་པ་ཡི།། སྒྲིམ་ཆེག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི།། དབྱངས་ཅན་
དགའ་བའི་སྒྲོ་བློས་བྱིས།། སྒྱར་བ་ཀུན་ལ་ཕན་གྱུར་ཅིག ། །

༥ དཔར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་
ལྷུ་མེད་མེད་ཅིང་ལུགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲལ་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་བྱལ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུང་གང་ལའང་རྒྱུད་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེས་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ལྷུ་མེད་དགེ་
སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོང་མཐའ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱུར་བཤོ། །

༩ དཔར་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ག།

དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྟོད་གྲ་ཆང་གི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་དགེ་སློང་

དཔེགས་བསལ་ཐུན་མོང་།

༡ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ཡར་འགྲོ།	༩ དགེ་སློང་གཤམ་པ་སྟོན་ལམ།
༢ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་རྒྱ་གཤམ།	༡༠ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་སྟོན་ལོ།
༣ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་མགོན་པོ།	༡༡ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ལེགས་གཤམ།
༤ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་རྒྱ་སྒྲུབ།	༡༢ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཡར་འཕེལ།
༥ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།	༡༣ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་།
༦ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་མི་ལམ།	

དགེ་བཤེས་སྒྲགས་རམས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཐུན་ཆོགས།
ཁོ་བའི་མེལ་གྱི་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཞབས་རོལ་བི་ནང་མི།

Tobi Wilkinson and Mr.Rob family

སྟོན་གཉིས་བ་རྣམས་པར་མཁོ་གཤམ་ཆེ་བའི་བསྟན་གྲ་དང་སྟོན་གཤམ་གྱི་ཐུག་དཔེ་འདི་
བཞིན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་སྒྲན་ཁྱེད་སྒྲུབས། དད་སྟོབས་ལུལ་ཏུ་ཡུང་བའི་
གོང་གསལ་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དཔར་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆང་
གནང་བར་སྟོད་ནས་ཡི་རང་དང་བཅས་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བསྟན་དར་གིང་
འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་ནོ།།

